

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā

Atzinums Nr.4-03/12

Par lokālplānojuma Kundziņsalai un teritorijai starp Sarkandaugavas atteku, Degvielas ielu, Tvaika ielu un Uriekstes ielu Vides pārskatu

SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*” 2018.gada 31.maijā Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk - Birojs) ir iesniegusi lokālplānojuma Kundziņsalai un teritorijai starp Sarkandaugavas atteku, Degvielas ielu, Tvaika ielu un Uriekstes ielu (turpmāk - Lokālplānojums) stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - SIVN) vides pārskatu (turpmāk - Vides pārskats). SIVN veica un Vides pārskatu sagatavoja SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*” (turpmāk - Izstrādātāja).

Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk - Novērtējuma likums) 23.⁵ panta (6) daļa noteic, ka Birojs sniedz atzinumu par vides pārskatu, ņemot vērā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Birojs atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

Šis Biroja atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta 6.daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi un priekšlikumi, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Lokālplānojuma Vides pārskats atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” IV nodaļas “*Vides pārskatā iekļaujamā informācija*” (turpmāk - Noteikumi Nr.157) 8.punktā noteiktajam ietver šādu informāciju:

1. Teritorijas plānojuma galvenie mērķi un risinājumi

1.1. Vides pārskatā ietverta informācija par Lokālplānojuma un tā ietekmes novērtēšanas mērķiem, ar Lokālplānojuma īstenošanu saistītajiem risinājumiem, kā arī vides problēmām un ietekmes aspektiem, kas ar šādu risinājumu īstenošanu varētu būt saistīti.

- 1.2. Izvērtējis Vides pārskatā ietverto informāciju un salīdzinājis to ar sākotnējo plānošanas ieceri, Birojs konstatē, ka SIVN procedūra Lokālplānojuma izstrādei tika piemērota ar Biroja 2016.gada 17.augusta lēmumu Nr.43, jo Kundziņsalas teritoriju ir plānots turpināt attīstīt multifunkcionālu beramkravu un ģenerālkraavu terminālu vajadzībām. Līdz ar to ir paredzēts mainīt un precizēt Lokālplānojuma teritorijai Rīgas teritorijas plānojumā 2006.-2018.gadam (turpmāk - Teritorijas plānojums) noteikto plānoto (atļauto) izmantošanu, tādējādi šāda funkcionālā zonējuma maiņa lielai daļai no Lokālplānojuma teritorijas ietvertu nosacījumus “*Rūpnieciskās apbūves teritorijas*” (R) izveidei, ņemot vērā Lokālplānojuma teritorijā plānotās darbības pieļaujamību tikai šādā iepriekš minētā izveidotā funkcionālajā zonējumā. Ņemot vērā Lokālplānojuma teritorijas noteikto platību (554 ha), ar plānošanas dokumenta izstrādi ir potenciāli iespējams nozīmīgi pārsniegt Novērtējuma likuma 2.pielikuma 10)punkta 1)apakšpunkta robežsliekšni, turklāt Lokālplānojuma teritorijas turpmākā attīstība pieļauj tādu darbību attīstību, kam atbilstoši Novērtējuma likuma 2.pielikumā noteiktajam var būt jāpiemēro sākotnējais izvērtējums, neizslēdzot iespēju, ka Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt attīstītas arī darbības, kas ietvertas Novērtējuma likuma 1.pielikumā un kurām veicams ietekmes uz vidi novērtējums;
- 1.3. Saskaņā ar Rīgas domes apstiprinātā darba uzdevuma 2. punktu, plānošanas dokuments paredzēts izstrādāt, iekļaujot Lokālplānojuma teritorijas turpmākai attīstībai šādus galvenos plānošanas aspektus:
 - 1.3.1. Teritorijas turpmākās izmantošanas un funkcionālā zonējuma plānošana;
 - 1.3.2. Transporta organizācijas un izpētes teritorijas transporta lineārās infrastruktūras plānošana;
 - 1.3.3. Inženiertehniskās infrastruktūras plānošana, iespēju robežās detalizējot plānotos risinājumus.
- 1.4. Vides pārskatā tiek vērtēta Lokālplānojuma atbilstība Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam, Latvijas nacionālajam attīstības plānam 2014.-2020.gadam, Vides politikas pamatnostādņem 2014.-2020.gadam, Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam, Rīgas attīstības programmai 2014.-2020.gadam. Norādītais Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir veikt izmaiņas pašreiz spēkā esošajā Teritorijas plānojumā, tā sastāvā ietilpstošo Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 „*Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – RTIAN) pielikumā Nr.15 „*Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana*”, lai nodrošinātu Rīgas Brīvdostas ieceri attīstīt uzņēmējdarbību Kundziņsalā, precizētu ostas pievedceļu kategorijas (šķērsprofilus), kā arī sabalansētu Rīgas Brīvdostas un pieguļošo dzīvojamo rajonu attīstību. Lokālplānojuma teritorijai noteiktā platība ir 554 ha, savukārt noteiktā transporta izpētes teritorijai kopējā platība ir 1230 ha, kas ietver gan Lokālplānojuma teritoriju, gan teritoriju ārpus Lokālplānojuma;
- 1.5. Izdodot pašvaldības saistošos noteikumus, Lokālplānojuma teritorijā spēku zaudēs Rīgas teritorijas plānojumā noteiktais un šobrīd spēkā esošais funkcionālais zonējums (jeb teritorijas plānojumā noteiktā teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana), bet teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi darbosies kā izņēmumi un papildinājumi pie Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem. Kā būtiskākās ar Lokālplānojuma īstenošanu paredzētās izmaiņas teritorijas izmantošanai un attīstībai ir norādītas sekojošas:
 - 1.5.1. Lokālplānojums paredz priekšnosacījumus uzņēmējdarbības turpmākajai attīstībai Kundziņsalas teritorijā, tādējādi mainot teritorijas atļauto izmantošanu un precizējot ostas pievedceļu kategorijas (šķērsprofilus), vienlaicīgi, sabalansējot Rīgas Brīvdostas un tai pieguļošo dzīvojamo rajonu attīstības iespējas. Ar Lokālplānojuma izstrādi ir paredzēts veikt Rīgas teritorijas plānojuma grozījumus, veicot esošā funkcionālā zonējuma maiņu, nosakot to izmantošanas veidus un sniedzot priekšlikumus teritorijas turpmākajai attīstībai. Saskaņā ar Rīgas domes 2005.gada 20.decembra

Saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (ar grozījumiem) 15.pielikumu „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” Kundziņsalā un tai piegulošā teritorijā ir noteikts sekojošs funkcionālais zonējums: lielākajai daļai Lokālplānojuma teritorijas tas ir “Jūras ostas apbūves teritorija” (OO); savukārt Kundziņsalas dzīvojamā rajona teritorijā - “Ostas jaukta apbūves teritorija” (OJ); Lokālplānojuma teritorijas daļai ap Kundziņsalas dzīvojamā rajona teritoriju - “Ostas apstādījumu un dabas teritorijas” (OA); Vējzaļsalā pie Uriekstes ielas – “Jaukta apbūve ar dzīvojamo funkciju” (J) un “Jaukta apbūve ar ražošanas un komercdarbības funkciju” (JR), bet teritorijai Sarkandaugavas attekas austrumu krastā līdz Tvaika ielas sarkanām līnijām – “Jaukta apbūve ar dzīvojamo funkciju” (J). Lokālplānojumā tiek veikta Rīgas teritorijas plānojumā noteiktā plānotā (atļautā) izmantošanas veidu maiņa no „Jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijas (J)” un “Ostas jauktas apbūves teritorija (OJ)” Rīgas brīvostas teritorijā uz “Jauktas centra apbūves teritoriju (JC)”, savukārt “Jūras ostas apbūves teritorija (OO)” un “Jauktas apbūves ar ražošanas un komercdarbības funkciju teritorija (JR)” tiek grozīta uz “Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R)” un “Tehniskās apbūves teritoriju (TA)”. “Ostas apstādījumu un dabas teritorija (OA)” tiek grozīta uz “Dabas un apstādījumu teritoriju (DA)”. Vienlaicīgi “Ūdens teritorija (Ū)” tiek grozīta uz “Ūdeņu teritoriju (Ū)”, bet “Ielu teritorija (I) ar sarkanajām līnijām” tiek grozīta uz “Transporta infrastruktūras teritoriju (TR)” atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 30.maija noteikumu Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” funkcionālo zonu iedalījumam un apzīmējumiem. Lokālplānojuma teritorijas lielākā daļa tiek noteikta par Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R4);

- 1.5.2. Saistībā ar transporta infrastruktūras plānošanu Lokālplānojums paredz šādus risinājumus: 1)attīstīt Kundziņsalas 2. līniju kā Eksporta ielas pagarinājumu (maģistrālā iela) un izveidot jaunu satiksmes pārvadu apkaimes austrumu pusē, kas nodrošinās transporta infrastruktūras savienojumu ar Tvaika ielu; 2)paralēli plānotajam Eksporta ielas pagarinājumam posmā no Lokālplānojuma robežas pie Uriekstes ielas līdz esošajai dzelzceļa līnijai Kundziņsalā rezervēt teritoriju plānotā dzelzceļa pievedceļa un jauna dzelzceļa un/vai auto tilta būvniecībai pāri Sarkandaugavas attekai un 3)Rīgas Brīvostas transporta plūsmas nodrošināšanai paredzēt iekšējo ceļu tīklu ar pieslēgumu pie iepriekš minētās maģistrālās ielas;
- 1.5.3. Lokālplānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk – TIAN) vairākos aspektos ir izstrādāti detalizēti noteikumi teritorijas turpmākās attīstības nodrošināšanai. Funkcionālais zonējums „Jauktas centra apbūves teritorija (JC)” atbilstoši plānotai izmantošanai tiek indeksēts: Jauktas centra apbūves teritorija (JC44) – Kundziņsalas dzīvojamā rajona kodola teritorija, kurā pieļaujams realizēt jaunu dzīvojamo apbūvi un pārbūvēt esošās ēkas bez ierobežojumiem, savukārt Jauktas centra apbūves teritorija (JC45) – Kundziņsalas dzīvojamā rajona teritorija, kas atrodas ostas ražošanas teritoriju ietekmes zonā (aizsargjoslā), kur nav pieļaujams realizēt jaunu dzīvojamo apbūvi, bet ir pieļaujams pārbūvēt esošās ēkas ar ierobežojumiem, līdz ar to šī apbūves teritorija kalpos kā trokšņu slāpējoša buferzona starp ostas teritoriju un salas dzīvojamo zonu. Iepriekš minētajiem funkcionālajiem zonējumiem noteikti atšķirīgi apbūves tehniskie rādītāji: „Jauktas centra apbūves teritorijai (JC44)” atļautais apbūves augstums ēkām – 3stāvi, plānotā maksimālā apbūves intensitāte – 80% un brīvās zaļās teritorijas rādītājs – 40%, savukārt Jauktas centra apbūves teritorijai (JC45) - atļautais apbūves augstums ēkām – 5stāvi, plānotā maksimālā apbūves intensitāte – 180% un brīvās zaļās teritorijas rādītājs – 10%;
- 1.5.4. “Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R)” ir plānota viena indeksētā teritorija Rūpnieciskās apbūves teritorija (R4) – rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai

nepieciešamā teritorija, kur atļauts izvietot un attīstīt uzņēmumus ar A, B vai C kategorijas piesārņojošās darbības atļaujām. Šajā funkcionālajā zonējumā atļautais apbūves augstums ēkām – 5stāvi, plānotā maksimālā apbūves intensitāte – 280% un brīvās zaļās teritorijas rādītājs – 10%;

- 1.5.5. Transporta infrastruktūras attīstībai tiek noteikta *Transporta infrastruktūras teritorija* ar indeksu (*TR21*). Funkcionālajā zonā ietilpst teritorijas, kas paredzētas ceļu, pievedceļu, ielu un dzelzceļa turpmākai attīstībai, rezervējot teritorijas gan ielu sarkano līniju koridoru robežās, gan ārpus tām;
- 1.5.6. *Tehniskās apbūves teritorija* ar indeksu (*TA4*) noteikta, lai nodrošinātu inženiertehniskās apgādes tīklu un noliktavu apbūvi, uzturēšanu un attīstību. Šajā funkcionālajā zonējumā atļautais apbūves augstums ēkām – 24m, plānotā maksimālā apbūves intensitāte – 280%;
- 1.5.7. Lokālpilnījumā *Dabas un apstādījumu teritorija* ar indeksu (*DA27*) tiek paredzēta kā rekreācijas zonas un tauvas joslas teritorija gar Sarkandaugavas atteku un galveno meliorācijas grāvi Kundziņsalā, bet *Dabas un apstādījumu teritorija* ar indeksu (*DA28*) – aizsargstādījumu joslas gar ielām, dzelzceļu un starp esošo dzīvojamo rajonu un ostas ražošanas teritorijām;
- 1.5.8. Funkcionālā zonējuma “*Ūdeņu teritorijas (Ū)*” tiek dalītas ar diviem indeksiem - *Ūdeņu teritorija (Ū3)*, ko nosaka kuģošanas un ostas darbības nodrošināšanai un saimnieciskai izmantošanai, bet *Ūdeņu teritorija (Ū4)* – tikai rekreācijas nolūkiem paredzētās ūdeņu teritorijas, kurās aizliegta kuģošana;
- 1.5.9. Lai nodrošinātu Kundziņsalas vēsturiskā dzīvojamā rajona saglabāšanas un attīstības iespējas, Lokālpilnījuma TIAN ir iekļautas papildus prasības vides risku samazināšanai, cita starpā nosakot, ka akustiskā trokšņa pieļaujamiem rādītājiem dzīvojamo un publisko ēku telpām un teritorijām jāatbilst Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 „*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” 2. un 4.pielikumā noteiktajiem rādītājiem;
- 1.5.10. Kundziņsalas dzīvojamās apbūves teritorijas un Rīgas Brīvoostas funkcionēšanas nodrošināšanai tiek plānota atbilstoša transporta infrastruktūra, attīstot Kundziņsalas 2.līniju kā Eksporta ielas pagarinājumu (maģistrālā iela) un plānojot jaunu satiksmes pārvadu apkaimes austrumu pusē, kas nodrošinās transporta infrastruktūras savienojumu ar Tvaika ielu, neskarot dzīvojamās apbūves teritoriju Kundziņsalā. Dzīvojamā rajona transporta infrastruktūras uzlabošanai nākotnē ir plānota jauna iela paralēli dzelzceļam un plānotajai maģistrālajai ielai – Eksporta ielas pagarinājumam, kas sniegs iespēju nākotnē novirzīt transporta plūsmu uz jauno satiksmes pārvadu, nepieciešamības gadījumā slēgt esošo dzelzceļa pārbrauktuvi un gar dzelzceļu izveidot vienlaidus prettrokšņu sienu, bez pārtraukumiem. Savukārt, Rīgas Brīvoostas transporta plūsmas nodrošināšanai tiek plānots iekšējo ceļu tīkls ar pieslēgumu pie iepriekš minētās maģistrālās ielas. Lokālpilnījuma risinājumi paredz iespēju iekšējo ostas ceļu tīklu nākotnē pievienot pie plānotās Piejūras maģistrāles Kundziņsalas ziemeļu daļā, ja tāda tiks izbūvēta;
- 1.5.11. Transporta infrastruktūras attīstības ietvaros ir paredzēts, ka nākotnē tiek izbūvēts jauns dzelzceļa pievedceļš, kas pieslēdzas esošajam dzelzceļa pievedceļam Kundziņsalas teritorijā. Lokālpilnījuma risinājumos tiek saglabāti arī visi esošie dzelzceļa pievedceļi un dzelzceļa tilts pāri Sarkandaugavai. Lokālpilnījumā ir rezervēta teritorija plānotā dzelzceļa pievedceļa un jauna dzelzceļa un/vai auto tilta būvniecībai pāri Sarkandaugavas attekai no dienvidu puses, bet tā realizācijas laiks pagaidām nav noteikts;

- 1.5.12. Atbilstoši TIAN 2.punktā noteiktajam Lokālplānojuma teritorijas izmantošanā un apbūvē piemēro Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 „*Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*” prasības, kas nav pretrunā ar augstāka juridiskā spēka normatīvajos aktos noteikto. Līdz ar to uz Lokālplānojuma teritoriju ir attiecināmas arī RTIAN nodaļas 2.14. “*Aizsardzība pret troksni*” prasības, kas izpildāmas izstrādājot konkrētu objektu būvprojektus;
- 1.5.13. Lokālplānojuma TIAN pieļauj inženiertehnisko teritorijas sagatavošanu realizēt pa kārtām tādā apjomā, kas nodrošina konkrētā apbūves kvartāla vai objekta būvniecības procesa realizācijas iespējas, potenciāli ietverot tādus pasākumus kā maģistrālo inženierkomunikāciju izbūvi, drenāžu projektēšanu (nepieciešamības gadījumā), teritorijas kolmatēšanu (uzbēršanu), ūdens objektu zemūdens reljefa izmaiņas un esošās meliorācijas sistēmas pārbūves un jaunas meliorācijas sistēmas izbūves darbus;
- 1.5.14. TIAN teritorijām, kurās nav ierīkota lietusskanalizācijas sistēma, ārpustelņu (atklātas) uzglabāšanas kravu laukumus *Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R4)* un *Tehniskās apbūves teritorijā (TA4)* atļauts ierīkot ar grants/šķembu segumu, nodrošinot pretinfiltrācijas seguma ierīkošanu vietās, kur iespējama piesārņojuma noplūde. Projektējot kanalizācijas tīklus, kā arī jaunas ēkas un būves, Lokālplānojuma teritorijā jāparedz dalītā sistēma – sadzīves un ražošanas notekūdeņu tīkls atdalīts no lietusskanalizācijas tīkla. Visā Lokālplānojuma teritorijā sadzīves un ražošanas notekūdeņus (gan esošos, gan plānotos) jānovada centralizētajos inženierkomunikāciju tīklos;
- 1.5.15. TIAN vides risku samazināšanai noteiktas prasības attiecībā uz trokšņa līmeņa samazināšanas pasākumiem un norādīts, ka, izstrādājot būvprojektu Kundziņsalas satiksmes pārvadam, nepieciešams izvērtēt un paredzēt pasākumus, kas nepalielina vai samazina iespējamo rūpniecisko avāriju varbūtību, to apjomu rūpniecisko avāriju riska objektu tehnoloģiskajās iekārtās un šādu avāriju sekas kaitīgās iedarbības iespējamo izplatību;
- 1.5.16. Vides pārskata izstrādes ietvaros tika vērtētas vairākas potenciālās alternatīvas funkcionālā zonējuma grafiskajai daļai, kā arī vairāki varianti Kundziņsalas satiksmes pārvada trases novietojumam;
- 1.5.17. Vides pārskatā izvērtētas četras funkcionālo zonu alternatīvas: 1) visa Kundziņsala (t.sk., dzīvojamais rajons) tiek noteikta kā “*Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R)*”, nepieļaujot jaunu dzīvojamo māju izbūvi un esošo pārbūvi, paredzot visu teritoriju rūpnieciskās funkcijas nodrošināšanai; 2) Kundziņsalas dzīvojamais rajons tiek noteikts kā *Jauktas centra apbūves teritorija*; 3) apkaimes teritorija tiek noteikta *Jauktas centra apbūves teritorija*, no tās teritorijas, kas atrodas „*ostas ietekmes zonā*” noteiktas ar indeksu un tajās ir aizliegta jauna dzīvojamā apbūve, bet ir pieļaujama esošā dzīvojamā apbūve (kā arī tās pārbūve un remontēšana, nepalielinot būvobjektu par vairāk nekā 50%) kā neatbilstoša izmantošana. Teritorijās, kas neatrodas ostas ietekmes zonā, atļauta dzīvojamā apbūve u.c. šī zonējuma raksturīgās funkcijas un 4) izvēlēta alternatīva, kas ir līdzīga 3.alternatīvai, bet šajā gadījumā apkaimes zona tiek indeksēta divās *Jauktas centra apbūves teritorijās (JC44 un JC45)*. Rediģētajā variantā ir mainījies indeksēto teritoriju izvietojums, kā arī tika palielināts *Dabas un apstādījumu teritoriju* īpatsvars;
- 1.5.18. Vides pārskatā izvērtētas trīs Kundziņsalas satiksmes pārvada trases novietojuma alternatīvas: 1) Kundziņsalas transporta shēmas meta variants. Šajā variantā pārvada risinājumi ir savietoti ar projekta „*Satiksmes pārvads pāri dzelzceļa sliežu ceļiem Rīga – Skulte ar pievadceļiem, 1. kārtā*”, kur nobraukšana un uzbraukšana uz pārvada tīktu organizēta no Tvaika ielas sadalošās joslas, kā rezultātā uz Tvaika ielas būtu iespējams izvietot tikai 3 braukšanas joslas ar minimālā apjomā atvēlētu platību

gājējiem un velosipēdistiem; 2) izvēlētais Lokālplānojuma risinājums - uzbaukšana un nobraukšana no pārvada tiktu organizēta Viestura prospekta virzienā (savienojoties ar Austrumu maģistrāli), tomēr Lokālplānojuma risinājums paredz stadiālās būvniecības iespējamību: 1. kārtā realizējot vienu pārvadu pa vienai braukšanas joslai katrā virzienā, bet 2. kārtā - līdz ar Eksporta ielas turpinājuma izbūvi - paredzot otru pārvadu, kā rezultātā būtu pa divām braukšanas joslām katrā virzienā. Šāds variants arī paredz attālināt pārvada izvietošanu no SIA „PARS TERMINĀLS” naftas uzglabāšanas būvēm, pārceļot sarkano līniju un 3) alternatīva paredz - stadiālā būvniecība un sasaiste ar Tvaika ielu tiktu organizēta līdzīga kā izvēlētajā Lokālplānojuma variantā, savukārt pārvads tiktu novietots tuvāk SIA „PARS TERMINĀLS” naftas uzglabāšanas būvēm, lai būtu iespējams minimizēt nepieciešamos pasākumus naftas produktu vada pārbūvei. Starp naftas produktu uzglabāšanas būvēm un pārvadu tiktu paredzētas īpašas konstrukcijas aizsargietaisies. Sasaiste ar perspektīvo Eksporta ielas turpinājumu tiktu veidota kā divlīmeņu mezgls, kā arī iebraukšana Kundziņsalas dzīvojamās apbūves rajonā tiktu veidota caur divlīmeņu mezglu, kas sasaistītos ar Kundziņsalas 7. līniju. Visi šķērsojumi ar naftas produktu vadu un esošo dzelzceļu tiktu veidoti divos līmeņos.

1.6. Biroja ieskatā ar Lokālplānojuma teritorijas izmantošanu un attīstību ir saistītas vairākas kompleksas problēmas, kuras Vides pārskatā ir aplūkotas un vērtētas, kuru risināšanai Lokālplānojuma TIAN noteic nosacījumus, bet kuru novēršanai ne visos nozīmīgos aspektos rasts risinājums. Minētās problēmas izriet no sekojošiem savstarpēji saistītiem faktoriem:

1.6.1. Pirmkārt, Lokālplānojuma teritorijas sarežģītību noteic šīs teritorijas vēsturiskā attīstība – lielākā daļa Lokālplānojuma teritorijas pēc būtības ir paredzēta un piemērota industriālam, ar ostas darbību saistītam mērķim - tam priekšnoteikums ir atrašanās vieta. Tādēļ gluži loģiski liela Lokālplānojuma teritorijas daļa iekļauta Rīgas Brīvostas robežās. Tomēr paralēli ar ostas darbību saistītiem aktivitātiem, - Kundziņsalas centrālajā daļā ir attīstījusies arī dzīvojamā apbūve, kā rezultātā divi, faktiski nesavietojami vai konfliktējoši izmantošanas mērķi tiek īstenoti līdzās jau vairākus gadus desmitus. Biroja ieskatā tā ir vēsturiska plānošanas kļūda, kuru ne vienmēr iespējams pilnvērtīgi risināt tikai ar plānošanas instrumentiem. Pašreizējais regulējums attiecībā uz atšķirīgo izmantošanas mērķu īstenošanu noteic, ka Kundziņsalā prioritāri attīstāma ostas darbība, - attiecīgi dzīvojamā teritorija noteikta kā “*Ostas jaukta apbūves teritorija*” (OJ). RTIAN 552. – 555.punkts šādā teritorijā pamatā neparedz dzīvojamo apbūvi, bet 554.4.punkts noteic, ka pieļaujama tikai esošo mājas renovēšana vai rekonstruēšana, piemērojot RTIAN 6.1.apakšnodaļā noteiktas īpašās prasības. Tomēr, - kā izriet no Lokālplānojuma – šo regulējumu ir paredzēts būtiski mainīt, faktiski nosakot, ka Kundziņsalas dzīvojamais rajons arī turpmāk ne tikai izmantojams, bet arī attīstāms kā dzīvojamais rajons. Šāds risinājums prasa kompleksus un sarežģītus paņēmienus, lai pasargātu dzīvojamo teritoriju no ostas darbībai raksturīgām ietekmēm, kas ilgtermiņā var izrādīties tik sarežģīti, ka ierobežotu vai kavētu pašas ostas attīstību. Izvērtējis Lokālplānojumā un tā Vides pārskatā iekļautos risinājumus negatīvo ietekmju pārvaldībai, Birojs secina, ka Vides pārskata autori ir izstrādājuši virkni nosacījumu, tomēr autori arī paši atzīst, ka vairākos aspektos, jo īpaši trokšņa aspektā, problēmas saglabājas. Biroja vērtējumā ir pozitīvi meklēt iespējamus kompromisus starp dažādām interesēm, tomēr ar Lokālplānojumu izvēlēta pieeja nozīmē vēsturisko plānošanas kļūdu daļēju turpināšanu, tādēļ plānošanas dokumenta izstrādātājam tā būtu vēlreiz rūpīgi jāanalizē.

1.6.2. Otrkārt, Lokālplānojuma teritorijas efektīvai un ilgtspējīgai attīstībai kā ostas teritorijai ir nepieciešami racionāli un efektīvi piekļuves risinājumi – transporta būves, kas nodrošina ātru un ērtu kravu plūsmu. Šim nolūkam jau vēsturiskajās Rīgas

pilsētas teritorijas plānojuma versijās ir bijis paredzēts, ka uz Kundziņsalu būvējams jauns pārvads (tilts). Tomēr papildus šādam nolūkam iepriekšējos plānošanas periodos nav bijis veikts arī izsvēruma, - vai un kā šāds tilts būvējams un kā tas savietojams ar jau esošo teritorijas izmantošanu. Sarežģījumus tilta būvei iepriekš iepļānotajā vietā rada apstākļi, ka izvēlētajā vietā Lokālpļānojuma teritorijā izvietots viens no Lokālpļānojuma teritorijā esošajiem diviem rūpniecisko avāriju riska (paaugstinātas bīstamības A kategorijas) objektiem: SIA „PARS TERMINĀLS” (objekta teritorijas Tvaika ielā 7a un 9), kura galvenā bīstamība saistīta ar naftas produktu pārkraušanu, uzglabāšanu vai izmantošanu. Spēkā esošajā Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā ap attiecīgajām būvēm noteiktas ierobežojumu zonas un RTIAN 2.10.nodaļa šajās zonās paredz tādus ierobežojumus, kas būtiski aprobežo ne tikai jauna tilta, bet arī citu jaunu paaugstinātas bīstamības objektu attīstību Kundziņsalas teritorijā. Attiecīgi ar Lokālpļānojuma izstrādi ir paredzēts pārskatīt un faktiski nozīmīgi mainīt drošības ierobežojumu koncepciju, kāda līdz šim bijusi noteikta gan Kundziņsalā, gan Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā kopumā. Sniedzot savu skaidrojumu, kas Biroja ieskatā ne visos aspektos Vides pārskatā un Lokālpļānojuma Paskaidrojuma rakstā ir pilnīgs un izsmeļošs, Lokālpļānojums piedāvā pāriet uz pieeju, ka drošības attālumā ap attiecīgajiem avāriju riska objektiem tiek noteikti ne lielākā platumā, kā Aizsargjoslu likumā paredzētā minimālā drošības aizsargjosla. Turklāt Lokālpļānojuma Paskaidrojuma rakstā - 2.8.4. apakšnodaļā arī nepareizi (pēc būtības) norādīts, ka “Latvijā drošības attālumus ap industriālā riska objektiem nosaka Aizsargjoslu likums”, jo Aizsargjoslu likums nedefinē industriālā riska objektus un nosaka aizsargjoslas, nevis drošības attālumus (šie jēdzieni nav viens un tas pats, turklāt drošības attālums var tikt noteikts arī lielāks kā aizsargjosla, paredzot atšķirīgus ierobežojumus un prasības). Attiecībā uz šādu koncepcijas un pieejas maiņu Birojs saglabā piesardzību, kā arī Lokālpļānojuma dokumentācijā ietvertais pamatojums Biroju nepārliecina par piedāvātā risinājuma pilnīgu atbilstību sasniedzamajam mērķim (uz to daļēji norādīts arī pašā Vides pārskatā). Savus argumentus par minēto un ieteikumus Birojs sniedz tālāk šajā atzinumā.

1.7. Saistībā ar Lokālpļānojumā paredzētajiem mērķiem un to sasniegšanai paredzētajiem risinājumiem Birojs konstatē:

- 1.7.1. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 1.panta 7)punktu un Noteikumu Nr.157 8.7.punktu Vides pārskatā identificē, apraksta un izvērtē plānošanas dokumenta un iespējamo alternatīvu ietekmi uz vidi, ņemot vērā Lokālpļānojuma izstrādes mērķus un teritoriju, kura varētu tikt ietekmēta. Dažādu risinājumu novērtēšanas mērķis ir izvēlēties un pamatot piemērotāko risinājumu. Saistībā ar plānošanas dokumenta plānotajiem attīstības virzieniem un mērķiem Birojs konstatē, ka Vides pārskatā tiek apskatītas un vērtētas vairākas alternatīvas, t.sk. četras saistītas ar funkcionālo zonu atšķirīgu nosacījumu risinājumu un trīs – ar Kundziņsalas satiksmes pārvada trases novietojumu. Biroja vērtējumā Izstrādātājas izvēlētie alternatīvu risinājuma varianti ir dažādo interešu salīdzinošs kompromiss konkrētās situācijas kontekstā, ņemot vērā Izstrādātājas izvēlēto alternatīvu pamatojumu, t.sk. arī no vides risku samazināšanas viedokļa un salīdzinoši mazākas iespējamās rūpniecības uzņēmumu negatīvās ietekmes uz cilvēku dzīves kvalitāti, kur Biroja papildus apsvērumi šai kontekstā sniegti šī atzinuma turpmākajās sadaļās. Tomēr Saistībā ar plānoto Kundziņsalas satiksmes pārvadu, kas radīs jaunu ārējo riska avotu un palielinās ārējos riska faktorus SIA “PARS TERMINĀLS”, uzsverams, ka, pirmkārt, nepieciešams ievērot Aizsargjoslu likumā 35. panta (6) daļā norādīto: “Juridiskās un fiziskās personas, veicot aizsargjoslās darbus, kuru dēļ ir nepieciešams objektus aizsargāt no bojājumiem, pārbūvēt vai pārvietot, aizsardzības, pārbūves vai pārvietošanas darbus veic pēc saskaņošanas ar attiecīgā objekta īpašnieku vai valdītāju”. Turklāt

nepieciešams arī pārliecināties, vai Lokālplānojuma TIAN 37. punktā norādītajai prasībai ir pietiekams likumīgs/juridisks deleģējums Rīgas pašvaldībai pieprasīt komersantam paredzēt un veikt papildu pasākumus, kas mazinātu paša rūpniecisko avāriju riska objekta radīto risku. Proti – ir pozitīvi, ka Lokālplānojuma TIAN 35. un 36.punkts izvirza prasības, kas jāievēro pārvada būvniecībā, lai nepalielinātu riska līmeni, vienlaikus no Lokālplānojuma 37.punkta faktiski izriet uzstādījums, ka pārvada būvniecība jārealizē jebkurā gadījumā, un, ja nav iespējams sasniegt TIAN 35. un 36.punktā noteikto, kaut kas savā darbībā ir jāmaina tieši SIA “PARS TERMINĀLS” (TIAN 37.punkts: “Ja atbilstoši 36.punktam veiktais riska novērtējums apliecina, ka plānotais objekts esošā rūpniecisko avāriju riska objekta tuvumā var palielināt šī objekta avārijas riska varbūtību un netiek nodrošināta 35. punktā ietverta nosacījumu izpilde, tad paredzami papildus pasākumi, kas mazina paša rūpniecisko avāriju riska objekta radīto risku”). Lokālplānojuma dokumentācijā nav ietverts pamatojums Rīgas pašvaldības deleģējumam izvirzīt šādu prasību komersantam;

- 1.7.2. Lokālplānojuma īstenošanai turpmāk nepieciešama detalizētu būvprojektu izstrāde, t. sk. attiecībā uz transporta infrastruktūras attīstību nākotnē. Lokālplānojuma risinājumi paredz izbūvēt (rezervēt) transporta koridoru no dienvidu puses, tajā izvietojot gan publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līniju (jauno dzelzceļa pievedceļu), gan arī Eksporta ielas pagarinājumu, savukārt, kas attiecas arī uz plānoto transporta koridoru, kas ietver jauno dzelzceļa pievedceļu un Eksporta ielas pagarinājumu, un tā Sarkandaugavas šķērsojuma (tilta vai tiltu) šķēršprofilu un garenprofilu, nepieciešamā dzelzceļa nodalījuma joslu, kā arī plānotā transporta koridora krustojumu ar Uriekstes ielu - detalizēti jāplāno būvprojekta ietvaros, kā tas norādīts arī plānošanas dokumentā. Jaunas publiskas lietošanas dzelzceļa pārbrauktuves vai gājēju ceļu šķērsojumi Lokālplānojuma ietvaros netiek paredzēti;
- 1.7.3. Lokālplānojuma TIAN funkcionālais zonējums „*Jauktas centra apbūves teritorija (JC)*”, atbilstoši plānotai izmantošanai, tiek indeksēts: *Jauktas centra apbūves teritorija (JC44)* – Kundziņsalas dzīvojamā rajona kodola teritorija, kurā pieļaujams realizēt jaunu dzīvojamo apbūvi un pārbūvēt esošās ēkas bez ierobežojumiem, savukārt *Jauktas centra apbūves teritorija (JC45)* – Kundziņsalas dzīvojamā rajona teritorija, kas atrodas ostas ražošanas teritoriju ietekmes zonā (aizsargjoslā), kur nav pieļaujams realizēt jaunu dzīvojamo apbūvi, bet ir pieļaujams pārbūvēt esošās ēkas ar ierobežojumiem, līdz ar to šī apbūves teritorija kalpos kā trokšņu slāpējoša buferzona starp ostas teritoriju un salas dzīvojamo zonu. Biroja vērtējumā, neskatoties uz to, ka Lokālplānojuma teritorijā tiek veidota buferzona starp rūpniecības un dzīvojamās apbūves teritorijām, kas zināmā mērā uzskatāms par kompromisu, dzīvojamās apbūves intensificēšana šajā konkrētajā situācijā arī *Jauktas centra apbūves teritorijā (JC44)* ilgtermiņā nebūtu vēlama no trokšņu traucējuma potenciālās palielināšanās viedokļa. Ņemams vērā arī apstāklis, ka *Jauktas centra apbūves teritorijas (JC45)* funkcionālā zonējuma indeksētajā apakšzonā trokšņu līmenis faktiski jau ir paaugstināts pierobežas ar ostas būvēm teritorijām un šāda problēma ir prognozējama arī turpmāk, to vērtējot perspektīvā *Jauktās centra apbūves teritorijas* zonējuma kontekstā saistībā ar plānotajiem transporta attīstības risinājumiem;
- 1.7.4. Attiecībā uz rūpniecisko avāriju risku samazināšanu Lokālplānojuma TIAN ietverts viens būtisks 43.punkta nosacījums: “*Paaugstinātas bīstamības objektu līdz 200 m attālumā ap esošu rūpniecisko avāriju riska objektu var būvēt vai pārbūvēt, ja būvniecības vai pārbūves rezultātā netiek būtiski palielināts esoša rūpniecisko avāriju riska objekta rūpniecisko avāriju risks vai šādas avārijas sekas...*”, kas ir līdzīgs spēkā esošajai RTIAN 90. punktā noteiktajai prasībai. Savukārt TIAN 43.punkta prasība Biroja vērtējumā ir vispārīgāka salīdzinājumā ar spēkā esošajām RTIAN

prasībām, kur papildus 90. punktam arī 569.8. apakšpunktā noteiktas prasības jauniem, projektējamiem paaugstinātas bīstamības objektiem. RTIAN ir noteikti aizliegumi esošo rūpniecisko avāriju riska apkārtņē būvēt citus objektus, kas varētu palielināt rūpniecisko avāriju risku vai šādas avārijas sekas: SIA “PARS TERMINĀLS”, bijušais SIA “MAN-TESS” (RTIAN 80.1.7., 80.1.8., 80.2.14., 80.2.15., 80.4.9., 80.4.10. apakšpunkts), SIA “Rīga fertilizer terminal” (RTIAN 89.²12. un 89.²13. apakšpunkts). Vienlaicīgi Lokālpplānojumā nav norādīti kritēriji – kāds avāriju seku un/vai avāriju riska palielinājums uzskatāms par būtisku. Papildus Birojs iesaka TIAN 3.5. apakšpunkta terminu “*paaugstinātas bīstamības objekti*” aizstāt ar citu terminu, jo šajā punktā ir atsauce uz Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumiem Nr. 563 “*Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība*” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 563), bet tā definīcija nesaskan ar MK noteikumu Nr. 563 2. punktā norādītajiem nosacījumiem attiecībā uz to.

2. Esošais vides stāvoklis, jo īpaši teritorijās, kuras plānošanas dokuments var būtiski ietekmēt, iespējamā attīstība, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

2.1. Vides pārskatā ietverts Lokālpplānojuma teritorijas vispārīgs raksturojums, iekļauta informācija par vides aspektiem, kas saistīti ar gaisa kvalitāti, trokšņu līmeni, bioloģisko daudzveidību, degradētām un piesārņotām teritorijām, ūdens kvalitāti un plūdu risku, iedzīvotāju veselību, dzīves apstākļiem un ainavu novērtējumu, kā arī rūpniecisko avāriju riska objektiem. Vides pārskatā izmantota informācija, kas apkopota arī jau esošajos teritorijas plānojuma u.c. dokumentos:

2.1.1. Vides pārskatā gaisa kvalitātes novērtējumam Lokālpplānojuma teritorijā izmantota informācija, kas ietverta „*Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmā 2016.-2020. gadam*”, kā arī Lokālpplānojuma izstrādes gaitā veiktās transporta sistēmas situācijas izpētes informācija par stacionāro avotu radītajām piesārņojošo vielu emisijām 2016.gadā, kas iegūta papildus veiktajā esošās gaisa kvalitātes novērtējumā Kundziņsalas apkaimē un tās tiešā tuvumā. No iegūtās informācijas par gada vidējām piesārņojošo vielu (slāpekļa dioksīda, daļiņu PM₁₀, benzola un benz(a)pirēna) koncentrācijām salīdzinājumā ar Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumos Nr.1290 „*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” norādītām robežvērtībām un mērķlielumiem secināms, ka Kundziņsalas apkaimē gaisa piesārņojuma koncentrācijas nepārsniedz gaisa kvalitātes normatīvus. Lokāls paaugstināts daļiņu PM₁₀ piesārņojums iespējams darba vidē, kas saistīts ar konkrēta operatora veiktajām piesārņojošām darbībām, kā arī augstākās benzola koncentrācijas saskaņā ar „*Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmā 2016.-2020. gadam*” aprēķinātas tiešā ostas ražošanas uzņēmuma tuvumā, bet gaisa kvalitātes normatīvi netiek pārsniegti. Savukārt augstākās slāpekļa dioksīda koncentrācijas konstatētas transporta izpētes teritorijā, tiešā ielu tuvumā, bet arī tās nepārsniedz gaisa kvalitātes normatīvus. Jautājums par smaku izplatību un to traucējumiem nav analizēts ne esošās situācijās, ne perspektīvās attīstības kontekstā;

2.1.2. Lokālpplānojuma un tai tuvumā esošajās apbūves teritorijās nozīmīgāko trokšņa piesārņojuma līmeni rada satiksmes infrastruktūras objekti un industriālie uzņēmumi. Vides pārskatā sniegtas norādes uz trokšņa novērtēšanā pielietotajām metodēm, kā arī atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr.16 „*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk - MK noteikumi Nr.16) 1. pielikuma 1.2. punktam izdalīti trokšņa rādītāji: dienas, vakara un nakts trokšņa rādītāji, kas piemērojami konkrētajai teritorijas lietošanas funkcijai. Trokšņa līmeņa emisiju noteikšanai no industriālajiem uzņēmumiem izmantota informācija no Rīgas pilsētas

(aglomerācijas) trokšņa stratēģiskās kartes, bet informāciju par gada vidējo vilcienu satiksmes intensitāti Lokālpilnojumā teritorijā ir sniedzis pasūtītājs. Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam veiktajam aprēķinu modelim esošais trokšņa līmenis nelielās platībās pārsniedz MK noteikumus Nr.16 noteiktos vides trokšņa robežlielumus gan dienas, gan vakara, gan nakts periodā. Lielākās pārsniegumu platības visos diennakts periodos novērojamas jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju/dzīvojamās apbūves teritorijās gar Tvaika ielu, kā arī nelielā platībā nakts laikā *Jauktas centra apbūves teritorijā (JC45)* Kundziņsalas rietumu daļā. Nozīmīgākais trokšņa avots, kas rada trokšņa robežlieluma pārsniegumus visos diennakts periodos, ir autotransporta kustība pa Tvaika ielu, kā arī industriālo uzņēmumu darbība Kundziņsalas teritorijā;

- 2.1.3. Lokālpilnojumā teritorijā atbilstoši *Dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS* pieejamajai informācijai nav izveidoti mikroliegumi īpaši aizsargājamo sugu aizsardzības nodrošināšanai, savukārt ir pieejama informācija par diviem Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamiem biotopiem Kundziņsalas ziemeļu daļā (vēsturiskās Kurpnieku salas teritorijā) – *6530* Parkveida pļavas un ganības* 0,3 ha platībā un *91E0* Aluviāli meži* (aluviāli krastmalu un palieņu meži) 2,2 ha platībā. Kundziņsalas dienvidu daļā (uz dienvidiem no dzīvojamās apbūves teritorijas) ir reģistrēta īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas spožā skudra *Lasius fuliginosus* atradne. Vides pārskatā gan atzīmēts, ka Lokālpilnojumā izstrādes ietvaros 2016.gadā veiktajā īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izpētē, kas ietvēra vaskulāro augu, ornitofaunas, sauszemes un saldūdeņu biotopu izpēti, netika konstatētas Latvijā vai Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamo biotopu platības vai īpaši aizsargājamo sugu atradnes. Kundziņsalas teritorijā neatrodas valsts vai pašvaldību izveidotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas;
- 2.1.4. Saskaņā ar VSIA „*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru Lokālpilnojumā teritorijā ir trīs piesārņotas vietas: Kundziņsalas ielā 1 (SIA “*BALTIC CONTAINER TERMINAL*”), Uriekstes ielā 16 (Rīgas brīvdosta, Muitas kontroles punkts) un Tvaika ielā 7a (bijušais SIA “*Man-Tess*”), kā arī divas potenciāli piesārņotas vietas: Tvaika ielā 7a, Tvaika ielā 7k-1 (bijušais SIA “*Latvijas Rietumu Termināls*”) un Tvaika ielā 27 (AS *BMGS*). Iepriekš minētajās vietās galvenokārt konstatēts grunts/gruntsūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem un ķīmiskajām vielām. Savukārt TIAN nav noteikti nosacījumi, kas būtiski veicinātu sanāciju vai degradēto teritoriju attīstību;
- 2.1.5. Lokālpilnojumā teritoriju šķērso Sarkandaugava, kas ir Daugavas labā krasta atteka un pilnībā atrodas Rīgas teritorijā. Ar Sarkandaugavu savienotas arī citas attekas: Pīļumuižas grāvis un Vējzaķsalas līcis, bet Kundziņsalas ziemeļos – Sarkandaugava savienojas ar Mīlgrāvi – Ķīšežera noteku uz Daugavu. Mīlgrāvja krastos ir izbūvētas dažāda veida Rīgas brīvdostas piestātnes. Mīlgrāvja ūdens līmeņi, caurplūdumi, straumes ātrumi un plūsmas virziens ir pilnībā atkarīgi no Rīgas līča un Daugavas hidroloģiskā režīma. Daugavas, Sarkandaugavas un Mīlgrāvja ūdens kvalitāti ietekmē ūdensobjektos notiekošās dabiskās izmaiņas un antropogēnā slodze, t.sk. Rīgas HES aizsprosts, caurplūdums un gruntsūdens pieteces apjoms un kvalitāte līdz ar notekūdeņu izplūdēm. Kundziņsalas teritorija atrodas 2 virszemes ūdensobjektu teritorijā: D401 (Mīlgrāvis – Jugla), un D413 SP – (Daugava, Andrejosta), kur D401 ūdensobjektam ekoloģiskā kvalitāte noteikta kā laba, savukārt D413 SP ūdensobjektam – vidēja, kur minētie riski ir izklaidētā piesārņojuma slodze un hidromorfoloģiskie pārveidojumi. Vēsturiskais piesārņojums šajā teritorijā ir saistīts ar naftas produktiem. Vides pārskatā ir sniegta informācija par īstenotajiem projektiem, lai samazinātu migrējošā piesārņojuma nokļūšanu akvatorijā;
- 2.1.6. Lokālpilnojumā teritorijas grunts uzbēršanas darbi un zemes līmeņa paaugstināšana

Kundziņsalas rūpnieciskās apbūves teritorijā, kas veikti ostas funkciju nodrošināšanai, būtiski samazina applūšanas riskus ūdens līmeņa paaugstināšanās ietekmē pavasara palos vai vējuzplūdus Daugavā, savukārt Kundziņsalas dzīvojamās apbūves teritorijā, kur nav pilnvērtīgi funkcionējošas meliorācijas sistēmas, var negatīvi ietekmēt teritorijas hidroģeoloģiskos apstākļus. Atbilstoši *Meliorācijas attīstības tematiskajam plānojumam* Kundziņsalas dzīvojamās apbūves teritorija ir pakļauta applūšanas riskam reizi 5 līdz 20 gados, zemākajās vietās pat applūšanas riskam reizi 2 gados. Saskaņā ar *Daugavas upju baseina apgabala plūdu riska pārvaldības plānā 2016.–2021. gadam* noteikto daļa Lokālpilnojumā teritorijas ir iekļauta applūšanas riska teritoriju skaitā, līdz ar to teritorijai ir paredzēti pasākumi plūdu riska mazināšanai: aizsargdambju izbūve, krasta un ielu-ceļu paaugstināšana, caurtekas ar regulētiem vārstiem ierīkošana un Rīgas brīvdostas piestātņu paaugstināšana Rīgas Ziemeļu rajonā. Lokālpilnojumā Paskaidrojuma rakstā ir norādīts, ka 2016.gadā ir izstrādāts Kundziņsalas dzīvojamā rajona nosusināšanas projekts;

- 2.1.7. Kundziņsalas teritorijai lielākoties raksturīga ostas rūpnieciskā ainava, teritorijā neatrodas valsts vai pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi. Lokālpilnojumā izstrādes laikā veiktajā teritorijas apsekošanā ir konstatēts, ka Kundziņsalas atsevišķu īpašumu esošās apbūves nolietojums ir vērtējams kā augsts un teritorijā atrodas arī vidi degradējošie objekti, tādējādi teritorijas pašreizējais stāvoklis nav vērtējams kā kvalitatīvs;
- 2.1.8. Atbilstoši Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumiem Nr.131 „*Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi*” (turpmāk MK noteikumi Nr.131) Lokālpilnojumā teritorijā izvietoti 2 augstāka riska līmeņa objekti: SIA „PARS TERMINĀLS” (objekta teritorijas Tvaika ielā 7a un 9) un SIA „Rīga fertilizer terminal” (Uriekstes ielā 48 k-1). SIA „PARS TERMINĀLS” galvenā bīstamība saistīta ar naftas produktu pārkraušanu, uzglabāšanu vai izmantošanu, bet SIA „Rīga fertilizer terminal” – ar minerālmēsli, t.sk. amonija nitrāta minerālmēsli pārkraušanu. Vides pārskatā SIA „PARS TERMINĀLS” objektam sniegts riska novērtējums, izmantojot „*Vadlīnijās rūpniecisko avāriju riska objektu izvietojuma minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos*” rekomendēto aprēķinu metodi „*Kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijas*” (turpmāk – Drošības attālumu Vadlīnijas). Atbilstoši izvērtējumam Kundziņsalas esošās dzīvojamās apbūves teritorijā SIA “PARS TERMINĀLS” radītais rūpniecisko avāriju risks nelielā teritorijas daļā pārsniedz nenozīmīgā individuālā riska līmeni, savukārt ostas ražošanas teritorijās aprobežojuma zonas atbilstoši rekomendācijām skartu plašākas teritorijas. Savukārt Izstrādātājas vērtējumā SIA „Rīga fertilizer terminal” minerālmēsli pārkraušanas un īslaicīgas uzglabāšanas kompleksa gadījumā šādu aprēķinu metodi tiešā veidā nevar izmantot, jo minerālmēsli pārkraušanas terminālu darbība nav tiešā veidā attiecināma uz klasiskas ķīmisko vielu noliktavas darbību, kurā tiek veikta intensīva kravu aprīte salīdzinoši nelielos iepakojumos, līdz ar to SIA „Rīga fertilizer terminal” būtu piemērojamas Drošības attālumu Vadlīnijās dotās rekomendācijas gadījumiem “*kad bīstamās ķīmiskās vielas un to bīstamības potenciāls nav pietiekoši izpētīts vai nav uzkrāti statistikas dati par tehnoloģiskajos procesos iespējamajiem negadījumiem un avārijām, kā arī nav sniegtas norādes par pieņemumiem konkrētā tipa objekta skaitliskā riska novērtēšanai ne vadlīnijās, ne ar tām saistītajos dokumentos.*” Tādējādi, lai pārvaldītu riskus un iespējamus apdraudējumus cilvēkiem ārpus uzņēmuma teritorijas, ap SIA „Rīga fertilizer terminal” objekta tehnoloģiskajām iekārtām vadlīnijās rekomendēts “*piemērot aprobežojumus noteiktā nemainīgā attālumā, kas nepārsniedz Aizsargjoslu likumā noteikto maksimālo drošības aizsargjoslas platumu*”. Vides pārskatā ir atzīmēts, ka

rūpniecisko avāriju riska objektiem ir izstrādāta drošības pārvaldības un civilās aizsardzības dokumentācija, kura ietver arī informāciju par maksimālajām avāriju seku izplatības distancēm vai rekomendācijas par ieteicamiem evakuācijas attālumiem objektā notikušas avārijas gadījumā.

2.2. Vides pārskatā veikta esošās situācijas apzināšana un sniegti secinājumi par ietekmi un vides problēmām, tos sasaistot ar konkrēto vietu, kur ar Lokālplānojumu paredzētas galvenās izmaiņas. Novērtējis sniegto informāciju, Birojs secina, ka Vides pārskatā (3.nodaļa) ir iekļauta informācija par Lokālplānojuma teritoriju, kas raksturo galvenos vides aspektus un dabas vērtības, kur šai kontekstā Birojam ir šādi iebildumi, kas būtu ņemami vērā precizējot Vides pārskatu un /vai plānošanas dokumentu:

2.2.1. Vides pārskatā sniegta informācija par Lokālplānojuma teritorijā esošajām trīs piesārņotām vietām: Kundziņsalas ielā 1 (SIA "BALTIC CONTAINER TERMINAL"), Uriekstes ielā 16 (Rīgas brīvosta, Muitas kontroles punkts) un Tvaika ielā 7a (bijušais SIA "Man-Tess") un divām potenciāli piesārņotām vietām: Tvaika ielā 7a, Tvaika ielā 7k-1 (bijušais SIA "Latvijas Rietumu Termināls") un Tvaika ielā 27 (AS BMGS), kas atšķiras no Lokālplānojuma Paskaidrojuma rakstā sniegtās informācijas, kur norādītas piecas piesārņotās vietas un divas potenciāli piesārņotas vietas;

2.2.2. Vides pārskatā norādīts, ka Kundziņsalas teritorijā neatrodas valsts vai pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi, savukārt Lokālplānojuma Paskaidrojuma rakstā sniegta informācija par valsts nozīmes arhitektūras pieminekli "Valdšleshena" alus darītavu (valsts aizsardzības Nr.8191), kam plānošanas dokumentā noteikta Vides un dabas resursu aizsargjosla;

2.2.3. Vides pārskatā Izstrādātājas vērtējumā minerālmēsļu pārkraušanas terminālam SIA „Rīga fertilizer terminal” būtu piemērojamas Drošības attālumu Vadlīnijās dotās rekomendācijas atsaucoties uz Aizsargjoslu likumu. Biroja vērtējumā ne Aizsargjoslu likuma prasību izpilde, ne paredzētais funkcionālais zonējums nenodrošina minerālmēsļu pārkraušanas un īslaicīgas uzglabāšanas termināla aizsardzību no blakus objektu iespējamās nevēlamās ietekmes to ugunsgrēka vai citas avārijas gadījumā, kas nepieciešama, lai novērstu negadījuma vai pat rūpnieciskās avārijas izraisīšanos. Aizsargjoslu likums nosaka specifiskus ierobežojumus drošības aizsargjoslās ap objektiem, kuru bīstamība saistīta ar sprādzienbīstamību, uzliesmojamību un toksicitāti (Aizsargjoslu likuma 57. panta (3) daļa), bet nenosaka ierobežojumus un/vai aizliegumus ne maksimālajā, ne minimālajā drošības aizsargjoslā ap objektiem, kuru galvenā bīstamība saistīta ar reaģētspēju un/vai oksidējamību, t.i. - tādu, kas paši ir aizsargājami no citiem bīstamiem objektiem, lai neizraisītu vēl lielāku nevēlamo ietekmi, kāds ir arī SIA "Rīga fertilizer terminal". Tādēļ, gadījumā, ja Vides pārskata 3.8. apakšnodaļā minētais: *“nav konstatēta nepieciešamība noteikt papildus aprobežojumus šajās zonās lokālplānojuma ietvarā”* un tā 4.8. apakšnodaļā norādītais: *“plānojot minimālos drošības attālumus un apbūves ierobežojumus, nav konstatēta nepieciešamība teritorijā, kuru var ietekmēt rūpnieciska avārija noteikt plašāku ierobežojumu zonu nekā to paredz Aizsargjoslu likums vai noteikt citus teritorijas izmantošanas ierobežojumus”*, attiecināts arī uz SIA "Rīga fertilizer terminal" minimālajā drošības attālumā (ap šo objektu) nepieciešamajiem apbūves aprobežojumiem, tad šāds secinājums Biroja vērtējumā ir uzskatāms par nepietiekami pamatotu un ir arī pretrunā ar Drošības attālumu Vadlīnijās un SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" izstrādātajiem *“Rūpniecisko avāriju riska objektu riska zonas un ieteikumi drošības attālumiem un teritorijas ierobežojumiem Kundziņsalas lokālplānojuma teritorijai”* (turpmāk –

Ieteikumi drošības attālumiem un teritorijas ierobežojumiem Kundziņsalā), uz kuriem sniegta atsauce šajā Vides pārskatā.

- 2.2.4. Turklāt atzīmējams, ka nevienā no SIA "Rīga fertilizer terminal" drošības pārskata redakcijām nav vērtēta negadījumu ar amonija nitrāta minerālmēsliem nevēlamās iedarbības izplatība, pārskatā pamatoti norādot, ka bez būtiskas ārējās iedarbības (liela ugunsgrēka vai trieciena) šie minerālmēsli paši neizraisa negadījumu, uzņēmumam rēķinoties ar to, ka objekta tuvumā netiks izvietoti būtiski ārējā riska avoti un faktori. Šādi secinājumi izdarīti, ņemot vērā pašreizējo Rīgas pilsētas RTIAN regulējumu, kur citu starpā jaunākajā drošības pārskata redakcijā (115.-116. lappuse), kas tika iesniegts Birojā 2017. gada 3. jūlijā un kas bija elektroniski pieejams arī Rīgas domes pārstāvjiem Riska izvērtējuma komisijā, norādīts, ka RTIAN Nr. 34 89.² punktā noteiktā ierobežojumu zona (600 m) ir uzskatāma arī par drošības aizsargjoslu (600 m). Ja ir paredzēts mainīt līdzšinējo pieeju un koncepciju, būtu nepieciešams izsvērt arī papildus regulējumu, jo ne tikai apbūves ierobežojumi (kas, protams nepieciešami) SIA "Rīga fertilizer terminal" Minerālmēsļu pārkraušanas un īslaicīgas uzglabāšanas termināļa apkārtnē, bet arī papildus prasības Lokālplānojuma TIAN šī rūpniecisko avāriju riska objekta apkārtnē izvietojamo būvju zibenssardzībai, būvkonstrukciju un būvmateriālu ugunsdrošības pakāpei, ugunsdzēsības ūdensapgādei un citu pasākumu veikšanai, kas samazinātu ugunsgrēku un eksploziju riskus, - varētu samazināt ārējos riska faktoros.

3. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas, tā īstenošanas ietekmes uz vidi novērtējums un izvēlēta risinājuma pamatojums

- 3.1. Vides pārskata apakšnodaļa, kurā definējamās ar plānošanas dokumenta ieviešanu saistītās vides problēmas (4. nodaļa), ietver būtiskāko ietekmju uzskaitījumu, kurām plānošanas procesā ir jāpievērš īpaša uzmanība, tostarp vides kvalitātes saglabāšanā un uzlabošanā, kas saistās galvenokārt ar gaisa un trokšņa piesārņojumu no saimnieciskās darbības aktivitātes pieauguma, no autotransporta un dzelzceļa infrastruktūras attīstības un iespējamās satiksmes intensitātes palielināšanās, kas var ietekmēt vidi, t.sk. apdzīvotās teritorijas:
- 3.1.1. Vides pārskatā atbilstoši novērtējuma rezultātu analīzei norādīts, ka Lokālplānojumā paredzētā autotransporta un dzelzceļa infrastruktūras attīstība un prognozētais transporta plūsmu pieaugums palielinās gaisa piesārņojumu Kundziņsalā un tās apkārtnē. Vislielākais piesārņojošo vielu pieaugums prognozējams slāpekļa dioksīda koncentrācijām tieši no autotransporta, kur tā maksimālā gada vidējā koncentrācija var palielināties pat divas reizes, sasniedzot $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$, savukārt maksimālais daļiņu PM_{10} koncentrāciju pieaugums dzīvojamajā rajonā sasniegtu gandrīz 20%, kas pamatā ir saistīts ar prognozēto dzelzceļa transporta intensitātes palielināšanos. Vides pārskatā gan atzīmēts, ka nevienā no gadījumiem aprēķinātās piesārņojuma koncentrācijas nepārsniedz gaisa kvalitātes normatīvus, kas noteikti cilvēka veselības aizsardzībai. Līdz ar to papildus risinājumi gaisa kvalitātes nodrošināšanai nav nepieciešami un piedāvātie risinājumi vērtējami pozitīvi plašākā pilsētas transporta infrastruktūras attīstības kontekstā, jo var veicināt satiksmes intensitātes samazināšanos pilsētas centrā;
- 3.1.2. Funkcionālā zonējuma izmaiņas, nosakot Kundziņsalas dzīvojamo rajonu kā *Jauktas centra apbūves teritoriju*, pieļauj dzīvojamās apbūves attīstību ostas ražošanas teritoriju tiešā tuvumā, līdz ar to nozīmīgi labas dzīves vides kvalitātes nodrošināšanai ir gan nosacījumi, kas tiek izvirzīti TIAN, gan nosacījumi, kas tiek izvirzīti operatoriem, kas veic piesārņojošās darbības. Operatoru piesārņojošo darbību regulē likums "Par piesārņojumu" un tam pakārtotie normatīvie akti. Piedāvātais Lokālplānojuma risinājums neparedz noteikt operatoriem papildus ierobežojumus, kas

nebūtu izvirzīti pārējos normatīvos aktos, līdz ar to ir iespējama jaunu būtisku piesārņojuma avotu izvietošana tiešā dzīvojamā rajona tuvumā. Izstrādātājas vērtējumā samērīgi būtu ierobežot A kategorijas piesārņojošo darbību attīstību, nosakot papildus ierobežojumu zonu ap teritoriju ar dzīvojamo funkciju, kurā nebūtu pieļaujama iekārtu, kurām nepieciešama A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja, izvietošana (SIVN ietvaros rekomendētais attālums – 300 m), kas ir iekļauts TIAN 79.punktā;

- 3.1.3. Izstrādātāja pozitīvi vērtē priekšlikumu izdalīt divas atšķirīgas *Jauktas centra apbūves teritorijas (JC44 un JC45)*, kur *Jauktas centra apbūves teritorijā JC45* nepieļauj jaunas dzīvojamās apbūves attīstību tiešā ostas ražošanas uzņēmumu tuvumā. Vides pārskatā tiek rekomendēta prasība, veicot dzīvojamo ēku atjaunošanu *Jauktas centra apbūves teritorijā JC45*, nodrošināt tajās piespiedu ventilāciju, kas nodrošinātu dzīvojamo telpu aizsardzību pret troksni un sekmētu arī labāku iekštelpu gaisa kvalitāti;
- 3.1.4. Līdzīgi pozitīva ietekme uz gaisa kvalitāti un trokšņa līmeņa atbilstības nodrošinājumam vides kvalitātei saistīta ar īpašas funkcionālās zonas - *Dabas un apstādījumu teritorija (DA28)* noteikšanu, kuras mērķis ir nodrošināt aizsargstādījumu joslu izveidi gar ielām, dzelzceļu un starp esošo dzīvojamo apbūvi un ražošanas teritorijām. Vides pārskatā tiek rekomendēts, ievērojot Rīgas domes 2005.gada 20. decembra saistošos noteikumus Nr. 34 „*Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*” ietvertu regulējumu, izvirzīt specifiskas prasības apstādījumiem teritorijās ar paaugstinātu piesārņojumu, lai veicinātu kvalitatīvu apstādījumu sistēmu izveidi;
- 3.1.5. Teritorijā, kur Lokālplānojums paredz nodrošināt savrupmāju apbūves attīstības iespējas, šobrīd netiek pārsniegti vides trokšņa robežlielumi, ja teritorijām ar dzīvojamās apbūves funkciju tiek noteikts *Jauktas centru apbūves teritoriju* zonējums, bet paredzams, ka, realizējot plānotos transporta infrastruktūras attīstības projektus, trokšņa līmenis potenciāli pārsniegs robežlielumus nakts periodā gandrīz visā teritorijā, kur plānots atļaut veidot dzīvojamo apbūvi. Šobrīd apbūves noteikumi nenosaka darbības, kas jāveic trokšņa avotu valdītājiem, lai novērtētu esošu vai plānotu trokšņa avotu ietekmi uz dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām vai būvēm, un nenosaka prasības trokšņa līmeņa un ietekmes mazināšanai, savukārt Lokālplānojumā tiek noteiktas prasības ievērot normatīvo aktu prasības, t.sk. TIAN nosaka, ka akustiskā trokšņa pieļaujamiem rādītājiem dzīvojamo un publisko ēku telpām un teritorijām jāatbilst Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr. 16 „*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” 2. un 4. pielikumā noteiktajiem rādītājiem. Kā jau iepriekš minēts šai atzinumā, to praktiskā realizācija var būt problemātiska;
- 3.1.6. TIAN ir izvirzīti nosacījumi, kuru mērķis ir nodrošināt dzīvojamo ēku iekštelpu aizsardzību pret troksni, kas ir pietiekami, lai nodrošinātu dzīvojamo ēku telpu aizsardzību pret troksni jaunu dzīvojamo ēku būvniecības, kā arī esošu ēku atjaunošanas un pārbūves gadījumā, tomēr Izstrādātājas vērtējumā nosacījumus būtu nepieciešams precizēt, attiecinot tos arī uz izglītības iestāžu un veselības aprūpes iestāžu būvniecību un pārbūvi *Jauktas centra apbūves teritorijā (JC44)* teritorijā;
- 3.1.7. Attīstot Kundziņsalas 2. līniju kā Eksporta ielas pagarinājumu, Izstrādātājas vērtējumā gar to būs nepieciešams izbūvēt trokšņa barjeru, lai nodrošinātu to, lai plānotais transporta infrastruktūras objekts nerada trokšņa robežlielumu pārsniegumus dzīvojamās apbūves teritorijās. Šobrīd Lokālplānojuma risinājumi paredz saglabāt piekļuvi Kundziņsalā izvietotām *Jauktas centra apbūves teritorijām (JC44 un JC45)* pa Kundziņsalas 6. šķērslīniju, līdz ar to nebūs iespējams izbūvēt vienlaidus trokšņa

sienu, kas nodrošinātu uz DA no Kundziņsalas 7. un 11. līnijas izvietoto *Jauktas centra apbūves teritoriju (JC44)* aizsardzību pret troksni. Pārrāvuma dēļ pie Kundziņsalas 6. šķērslīnijas šobrīd efektīvu aizsardzību pret troksni nenodrošina arī gar dzelzceļa līniju jau izbūvētā trokšņa barjera. Lokālplānojums paredz jaunas vietējas nozīmes ielas izbūvi no plānotā satiksmes pārvada uz Tvaika ielu, tādēļ Izstrādātājas ieskatā lietderīgi būtu izvērtēt iespēju pēc vietējas nozīmes ielas posma izbūves slēgt šķērsojumu pa Kundziņsalas 6. šķērslīniju, kā arī jaunus pieslēgumus no dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām nebūtu ieteicams veidot arī pie plānotā iekšējo ceļu tīkla Rīgas Brīvostas transporta plūsmas nodrošināšanai;

- 3.1.8. Vides pārskatā secināts, ka 2016.gada veiktajā bioloģiskās daudzveidības izpētē eksperta atzinumā norādīts, ka teritorijā netika konstatētas īpaši aizsargājamās augu sugas un/vai īpaši aizsargājamie biotopi, savukārt 2017.gadā *Dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS* ir pieejama informācija par diviem Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamiem biotopiem Kundziņsalas ziemeļu daļā, tādējādi TIAN tika papildināts ar 131.punktu šādā redakcijā: “*ja teritorijā, kurā tiek plānota jauna apbūve, saskaņā ar pieejamo informāciju dabas datu pārvaldības sistēmā ”Ozols”, ir konstatēti īpaši aizsargājamie biotopi vai sugas, pirms būvprojekta izstrādāšanas jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes nosacījumus*”;
- 3.1.9. Vienlaicīgi Izstrādātājas vērtējumā potenciāli negatīva ietekme sagaidāma no nosacījuma, kas pieļauj ierīkot grants/šķembu segumu *Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R4)* un *Tehniskās apbūves teritorijā (TA4)*, tādējādi nepieciešams nodrošināt pretinfiltrācijas seguma ierīkošanu, kas TIAN 15.punktā ietverts kā prasība nodrošināt pretinfiltrācijas seguma ierīkošanu vietās, kur iespējama piesārņojuma noplūde;
- 3.1.10. Lokālplānojumā salīdzinoši lielāko daļu no teritorijas ir plānots attīstīt kā *Rūpnieciskās apbūves teritoriju*, kas potenciāli sekmēs notekūdeņu apjomu palielināšanos. Izstrādātāja pozitīvi vērtē TIAN nosacījumos iekļautās prasības atdalīt sadzīves un ražošanas notekūdeņus un tos novadīt centralizētajos tīklos, ja nepieciešams, ražošanas notekūdeņiem paredzot priekšattīrīšanu. Atsevišķā sistēmā tiek plānots novadīt lietussūdeņus. TIAN paredz, ka decentralizēta kanalizācija līdz pieslēgšanai centralizētajai kanalizācijai jāapsaimnieko atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 27.jūnija noteikumiem Nr.384 „*Par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu*”, kas nosaka konkrētas apsaimniekošanas prasības decentralizētajās sistēmās, t.sk. minimālo biežumu notekūdeņu un nosēdumu izvešanai no decentralizētajām kanalizācijas sistēmām;
- 3.1.11. Ar Lokālplānojumu tiek apskatīti risinājumi plūdu riska samazināšanai, īpaši pretplūdu aizsardzības nodrošināšanai apbūvei izmantojamās teritorijās. Vides pārskatā norādīts, ka SIVN ietvaros rekomendēts arī TIAN iekļaut prasības jaunai būvniecībai *Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R)* un *Tehniskās apbūves teritorijās (TA4)*, kas nodrošinātu, ka būvniecība šajās teritorijās netiek pieļauta pirms ir veikti pasākumi teritorijās ar 1% applūšanas varbūtību, kas ir ņemts vērā aktuālajā TIAN redakcijā;
- 3.1.12. Attiecībā uz iedzīvotāju veselību, dzīves apstākļiem un kvalitāti, Vides pārskatā ir atzīmēta problēma, kas saistīta ar iedzīvotāju iespējām saņemt veselības aprūpi, jo pašreizējā TIAN redakcijā ārstniecības iestādes nav paredzētas *Jauktas centra apbūves teritorijās* (ne *JC44*, ne *JC45* teritorijās), līdz ar to apkaimes iedzīvotājiem nav pieejami ārstniecības pakalpojumi apkaimē, jo atļautā izmantošana nepieļauj pat primārās veselības aprūpes (piem., ģimenes ārsta prakses vai doktorāta) izvietošanu apkaimē, kas TIAN izstrādāts attiecībā uz *Jauktas centra apbūves teritoriju (JC44)*;

- 3.1.13. Veicot SIVN alternatīvu izvērtējumu, kā negatīva alternatīva tika identificēta visas Kundziņas salas teritorijas noteikšana kā *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)*, kas cita starpā nespētu nodrošināt tipiskās dzīvojamās apbūves ainavas saglabāšanu, tomēr atļautā izmantošana – pagaidu grunts atbērtnu izvietošana – var radīt nozīmīgu jaunu ainavas elementu, kura ietekmi uz ainavu ir grūti paredzēt, bet Izstrādātājas vērtējumā pastāv negatīvas ietekmes iespēja. TIAN 7.4.2.punktā paredzēts, ka Jauktās centra apbūves teritorijās atļauts veikt uzbēršanu ne vairāk kā 1m augstumā;
- 3.1.14. Lokālplānojuma teritorijā šobrīd ir izvietoti divi rūpniecisko avāriju riska objekti. Lokālplānojuma risinājumi paredz plašu ostas ražošanas teritoriju attīstību ar iespēju tajā izvietot jaunus saimnieciskās darbības, t.sk. rūpnieciskā avāriju riska objektus, savukārt plānotais Kundziņas salas satiksmes pārvads paredzēts tiešā esošā rūpniecisko avāriju riska objekta SIA „PARS TERMINĀLS” tuvumā. Ap Lokālplānojuma teritorijā izvietotajiem rūpniecisko avāriju risku objektiem SIA „PARS TERMINĀLS” (objekta teritorijas Tvaika ielā 7a un 9, cauruļvadi uz tankkuģu piestātņi un tankkuģu piestātne KS-28) un SIA „Rīga fertilizer terminal” (Uriekstes ielā 48 k-1) atbilstoši Aizsargjoslu likumam paredzēts noteikt drošības aizsargjoslas minimālajā platumā: gar cauruļvadiem - 25 metri no cauruļvada ass, bet 100 metru - no objektu ēkām un būvēm, kurās atrodas nafta, naftas produkti, bīstamas ķīmiskās vielas vai produkti. Vides pārskatā gan atzīmēts, ka Aizsargjoslu likums nosaka drošības aizsargjoslu maksimālo platumu 500 metru ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem, savukārt Grafiskās daļas kartē „*Teritorijas funkcionālais zonējums*” ap esošo rūpniecisko avāriju riska objektu iekārtām ir attēlotas minimālās drošības aizsargjoslas, attiecīgi 25 un 100 m platumā. Vides pārskatā atzīmēts: *“izvērtējot objektu ietekmi ilgtermiņā uz apkārtējo teritoriju, Lokālplānojumā ietvertos teritoriju attīstības principus un prasības attiecībā uz rūpniecisko avāriju novēršanu un to seku samazināšanu cilvēkiem un videi, vērtētais drošības attālums ap esošajiem objektiem arī attiecīgi pieņemts atbilstoši drošības aizsargjoslas minimālajiem platumiem.”* Savukārt Vides pārskatā norādīts uz nepieciešamību papildināt Grafisko daļu, attēlojot drošības aizsargjoslu, kas skar Lokālplānojuma teritoriju, arī ap SIA „PARS TERMINĀLS” tankkuģu piestātņi KS-28. Vides pārskatā ir norādīts uz iespējamo vides riska problēmu, kas tiek saistīta ar Kundziņas salas satiksmes pārvada iespējamo būvniecību, t.sk. attiecībā uz nepieciešamību pēc pietiekama drošības attāluma ievērošanu starp rūpniecisko avāriju riska objektiem un galvenajiem transporta ceļiem, kur šiem mērķiem noteiktais sarkano līniju koridors šķērso arī zemes gabalu starp Tvaika ielā 7a un Tvaika ielā 9 esošā SIA „PARS TERMINĀLS” naftas produktu termināļa teritorijām un daļēji atrodas šī objekta drošības aizsargjoslā. Vides pārskatā atzīmēts: *“Lokālplānojuma risinājumiem jānodrošina turpmākā teritorijas attīstība ar nosacījumu, ka jauna apbūve vai darbība ārpus esoša rūpniecisko avāriju riska objekta nedrīkst palielināt rūpniecisko avāriju riska līmeni.”* Līdz ar to Izstrādātāja rekomendē izvirzīt specifiskas prasības, kas novērstu riska situācijas, t.sk. precizēt sadaļā „*Prasības vides risku samazināšanai*” ietvertās prasības, nosakot, ka projektēšanas ietvaros ir jāveic riska izvērtējums, paredzot pasākumus, kas mazinātu potenciāli iespējamus riskus. Izstrādātāja arī norādījusi uz Aizsargjoslu likumu, kas paredz maksimālo drošības aizsargjoslas platumu ap dzelzceļu, pa kuru pārvadā naftu, naftas produktus un bīstamas ķīmiskas vielas vai produktus – 100m, tādējādi - rekomendējot paplašināt TIAN grafiskajā daļā noteikto drošības aizsargjoslu ap dzelzceļu posmā, kas virzās gar Kundziņas salas dzīvojamo rajonu.
- 3.2. Vides pārskatā 5.nodaļā un 1.pielikumā sniegts Lokālplānojuma būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums, atzīmējot, ka plānošanas dokumenta realizācijas rezultātā paredzamas gan

pozitīvas, gan negatīvas un neitrālas ietekmes, kā arī noteikts to iedarbības laiks (īslaicīgās, ilglaicīgās). Vides pārskatā sniegts vērtējums, izdalot ietekmes uz vides aspektus atbilstoši Lokālplānojuma risinājumiem, kā būtiskākie no tiem ir šādi:

- 3.2.1. Būtiskākās tiešās, negatīvās ietekmes ilgtermiņā ir sagaidāmas ar Lokālplānojuma īstenošanas risinājumiem *Transporta infrastruktūras teritorijā (TR21)*, kas nākotnē saistāma ar plānoto satiksmes pārvadu no Tvaika ielas uz Kundziņsalu, kas ir plānots kā Lokālplānojuma variants, gan arī kā alternatīvais vai Kundziņsalas transporta shēmas meta variants, atzīmējot, ka Lokālplānojuma risinājuma variantā šāda negatīvā ietekme tomēr ir salīdzinoši mazāka kā pārējos alternatīvajos variantos. Šāda vērā ņemama negatīva ietekme, kas saistāma ar vides kvalitātes pasliktināšanos salīdzinājumā ar pamatstāvokli, ir sagaidāma tādos vides aspektos kā gaisa kvalitāte un iedzīvotāju dzīves vide, t.sk. ar rūpniecisko avāriju riska potenciālu. Līdzīgi ir novērtēta situācija *Jauktas centra apbūves teritorijā (JC44 un JC45)*, kur šāda ietekme sagaidāma attiecībā uz iedzīvotāju dzīves apstākļu un kvalitātes pasliktināšanos, īpaši to saistot ar trokšņa līmeņa pieaugumu, gaisa piesārņojuma un rūpniecisko avāriju riska iespējamības palielināšanos. Savukārt, ja tiktu pieņemta alternatīva, kad visa Kundziņsala tiktu izveidota par *Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R)*, tad šādā situācijā visvairāk negatīvi tiktu ietekmēti esošo iedzīvotāja dzīves kvalitāte, ainavas un kultūrvēsturiskais mantojums, kā arī bioloģiskā daudzveidība (atbilstoši novērtējuma kritērijiem);
 - 3.2.2. Savukārt būtiskākās tiešās un pozitīvās ietekmes ir saistītas ar TIAN prasību noteikšanu, t.sk. attiecībā uz *Dabas un apstādījumu teritoriju (DA27 un DA 28)* noteikšanu kā robežjoslu starp dzīvojamo apbūvi un rūpniecības apbūves teritorijām, tādējādi radot pozitīvāku iedzīvotāju dzīves vidi, kā arī kopējo teritoriju ainavu. Savukārt, nosakot funkcionālo zonējumu *Jauktas centra apbūves teritoriju (JC45)*, kurā nav pieļaujama jaunu dzīvojamo ēku būvniecība, Izstrādātājas vērtējumā mazāka iespējamība būtu sagaidāma arī rūpnieciskās avārijas sekām, kā arī pozitīvi tas būtu attiecināms uz ainavu un kultūrvēsturi. Tāpat ar TIAN, nosakot aizsargjoslas un citus aprobežojumus, pozitīva ietekme tiktu sagaidāma ūdens kvalitātes uzlabošanā, kā arī plūdu risku samazināšanā. Nosakot TIAN prasības teritorijas labiekārtojumam, sagaidāma pozitīva tieša un ilglaicīga ietekme ar labvēlīgāku dzīves apstākļu nodrošinājumu iedzīvotājiem, uzlabojot gaisa kvalitāti un kopējo vides ainavu;
 - 3.2.3. Izstrādātāja atsevišķi sniegusi vērtējumu Lokālplānojuma alternatīvu risinājumu ietekmei, t.sk. attiecībā uz funkcionālo zonu noteikšanu, nekonstatējot izslēdzošus faktorus indeksēto *Jauktas centra apbūves teritoriju (JC44 un JC45)* realizācijai, tādējādi radot buferjoslu starp dzīvojamajām teritorijām un ostas ražošanas teritorijām, potenciāli samazinot iespējamo rūpniecības uzņēmumu negatīvo ietekmi uz cilvēku dzīves vides kvalitāti, kā arī saglabājot esošās vērtības un dzīves kvalitāti apkaimes centrālajā daļā. Vienlaicīgi vērtētas Kundziņsalas satiksmes pārvada alternatīvas, ņemot vērā piedāvāto funkcionālo zonējumu un īpašu uzmanību pievēršot esošajiem rūpniecisko avāriju riska objektiem. Starp trijām alternatīvām, kurās visas izvietotas esošo sarkano līniju koridorā vai nedaudz paplašinātā koridorā, no vides aspektu viedokļa Izstrādātājas vērtējumā nav būtisku atšķirību, izņemot ar rūpniecisko avāriju risku saistītos apsvērumus, kuru gadījumā trases attālināšana no esoša rūpniecisko avāriju riska objekta viennozīmīgi samazina risinājuma potenciālo nelabvēlīgo ietekmi.
- 3.3. Atbilstoši Vides pārskatā norādītajām ar plānošanas dokumenta ieviešanu saistītām vides problēmām, kurām plānošanas procesā ir jāpievērš īpaša uzmanība, Birojs secina:
 - 3.3.1. plānošanas dokumenta izstrādes stratēģiskā novērtējuma laikā iespēju robežās ir noteiktas un izvērtētas teritorijas izmantošanas maiņas rezultātā paredzamās galvenās

iespējamās ietekmes, ņemot vērā esošo vides stāvokli konkrētajā teritorijā, savukārt detalizētāka informācija par turpmāko *Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R)* un *Tehniskās apbūves teritoriju (T)* būs jāizvērtē un attiecīgi jāizstrādā būvprojektos;

- 3.3.2. Vides pārskatā rūpniecisko avāriju riska objekti un ar tiem saistītie vides riski ir pamatoti akcentēti kā vieni no būtiskākajiem vides aspektiem, kas var potenciāli radīt tiešu ietekmi uz Lokālplānojuma un tās apkaimes teritoriju. Lai gan Vides pārskata 4.8. apakšnodaļā norādīts: *“izvērtējot objektu ietekmi ilgtermiņā uz apkārtējo teritoriju, lokālplānojumā ietvertos teritoriju attīstības principus un prasības attiecībā uz rūpniecisko avāriju novēršanu un to seku samazināšanu cilvēkiem un videi, vērtējais drošības attālums arī attiecīgi pieņemts atbilstošs drošības aizsargjoslas minimālajiem platumiem”*, Biroja ieskatā ilgtermiņa vērtējumu nepieciešams papildināt par jau esošajiem un plānotajiem rūpniecisko avāriju riska objektiem, t.sk. nav norādītas SIA “Rīga fertilizer terminal” sašķidrinātās naftas gāzes tehnoloģiskās iekārtas, kas bija paredzētas Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā *Minerālmēslu pārkraušanas un īslaicīgas uzglabāšanas termināļa izveidei Kundziņsalā*, nav noteikts minimālais drošības attālums ap šīm iekārtām un nav vērtēti tajā paredzētie apbūves ierobežojumi. Nav pieminēts un nav norādīts *“Ieteikumos drošības attālumiem un teritorijas ierobežojumiem Kundziņsalā”* Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes pirms vairākiem mēnešiem vērtējais Sašķidrinātās dabas gāzes terminālis, nav noteikts minimālais drošības attālums ap šo objektu un nav vērtēti tajā paredzētie apbūves ierobežojumi. Biroja rīcībā nav detālas informācijas par šī projekta tālāko virzību, bet jebkurā gadījumā Biroja ieskatā būtu lietderīgi aktualizēt šo informāciju. Tādējādi Birojs secina, ka nepieciešams precizēt/aktualizēt MK noteikumu Nr.131 VIII. nodaļas *“Prasības drošības attālumu un teritorijas izmantošanas ierobežojumu noteikšanai ap objektiem”*, īpaši 50. un 53. punkta prasības attiecībā uz jaunu rūpniecisko avāriju riska objektu izvietojumu, kā arī attiecībā uz SIA “Rīga fertilizer terminal” sašķidrinātās naftas gāzes tehnoloģiskajām iekārtām netiek ņemts vērā TIAN 42. punktā norādītais par to, ka jaunu objektu izvietojumu un būtisku izmaiņu pieļaujamību novērtē Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā. Birojs norāda, ka minētā tehnoloģija tika novērtēta kā pieļaujama un norādīta Biroja 2011. gada 30. maija atzinumā Nr.7 *“Par Minerālmēslu pārkraušanas un īslaicīgas uzglabāšanas termināļa izveides Kundziņsalā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”*, bet minimālais drošības attālums no tās iekārtām Lokālplānojumā nav noteikts;
- 3.3.3. Biroja ieskatā aktuāls jautājums ir saistībā ar Lokālplānojuma teritorijā pieļaujamo teritorijas kolmatēšanu (uzbēršanu). Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 30.maija noteikumu Nr.240 *“Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”* 70.punktu *“dabisko ūdenstilpju un ūdensteču akvatorijas teritoriju aizliegts samazināt, piemēram, veicot teritorijas uzbēršanu vai veidojot mākslīgas salas, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams ostas funkciju vai maģistrālās transporta infrastruktūras nodrošināšanai, erozijas risku ierobežošanai, pretplūdu aizsardzības būvju vai meliorācijas sistēmas būvniecībai.”* Tādējādi Rīgas brīvostas teritorijā ir atļauts mainīt reljefu (veikt teritoriju uzbēršanu), ja tas ir nepieciešams ostas attīstībai, savukārt mākslīgas reljefa izmaiņas mēdz negatīvi ietekmēt apkārtējo vidi. Vides pārskatā attiecīgi nav detalizēti vērtēti, kā saistībā ar teritorijas uzbēršanas darbiem tiktu ietekmēta Lokālplānojuma teritorijā esošā dzīvojamā rajona apbūves teritorija. Vienlaicīgi Lokālplānojuma Paskaidrojuma rakstā norādīts uz dzīvojamā rajona reljefu, kas ir zemāks par apkārtējām teritorijām un tas rada problēmas novadīt ūdeņus, tādējādi, lai sakārtotu virszemes ūdeņu noteci un mazinātu virsūdeņu uzkrāšanos Kundziņsalā, 2016.gadā ir izstrādāts Kundziņsalas dzīvojamā rajona

nosusināšanas būvprojekts, ko izstrādāja VAS "Meliorprojekts", sniedzot risinājumus iepriekš minēto problēmu novēršanai. Tomēr Birojs atzīmē, ka, plānojot jaunu būvniecību Kundziņsalā, kas ir arī pieļaujama *Jauktas centra apbūves teritorijā (JC44)*, nav pieļaujams pasliktināt apbūves teritorijai apkārt esošo teritoriju hidroloģisko stāvokli, jo TIAN pieļauj veikt teritorijas uzbēršanu *Jauktas centra apbūves teritorijā (JC44 un JC45)* ne vairāk kā 1m augstumā no esošās zemes virsmas. Tādējādi Biroja ieskatā katrā konkrētajā būvprojektā ir iekļaujama sadaļa par lietus ūdeņu novadi, jo atbilstoši Lokālpilnojumuma Paskaidrojuma rakstā norādītajam (34.attēls) Lokālpilnojumuma teritorijā tikai Rīgas brīvostas teritorijā ir izbūvēts lietus ūdeņu kanalizācijas tīkls, savukārt dzīvojamā rajona apbūves teritorijā nav izbūvēta lietus ūdens kanalizācijas sistēma, kas mazinātu šo teritoriju (ņemot vērā arī plānotās transporta infrastruktūras attīstību) iespējamo applūšanu;

- 3.3.4. Birojs iesaka izvērtēt iespējamību TIAN iekļaut arī nosacījumus par meliorācijas/pretplūdu/nosusināšanas sistēmas izbūves kārtām/secību Kundziņsalas dzīvojamās apbūves teritorijā, ņemot vērā, ka 2016.gadā tika izstrādāts meliorācijas projekts, savukārt perspektīvie transporta risinājumi var papildus izmainīt noteces apstākļus;
- 3.3.5. Vides pārskatā kā būtisks vides aspekts, kas var būt ietekmēts ar plānoto teritorijas turpmāko attīstību, t.sk. ar transporta infrastruktūras attīstību, ir paredzamā trokšņa līmeņa paaugstināšanās un mazākā mērā arī atmosfēras gaisa kvalitātes izmaiņas. Līdz ar to, plānojot turpmāko transporta infrastruktūras attīstību, jāreķinās ar potenciāli jaunām trokšņa diskomforta zonām, tādējādi Biroja ieskatā šis aspekts ir detalizēti jāņem vērā tālākās attīstības plānošanā, paredzot jau savlaicīgi atbilstošus risinājumus šo ietekmju mazināšanai uz vidi un cilvēku dzīves kvalitāti;
- 3.3.6. Ņemot vērā Lokālpilnojumā paredzamās saimnieciskās darbības aktivitātes, kā arī plānoto transporta infrastruktūras attīstību, ir jāreķinās, ka nākotnē plānotajām darbībām atkarībā no to būtības un raksturlielumiem var būt nepieciešama sākotnējā izvērtējuma vai ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra/as.

4. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

- 4.1. Plānošanas dokumenta Vides pārskatā ir uzskaitīti pasākumi un risinājumi, kas novērstu un mazinātu ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistītās ietekmes. SIVN ietvaros tika analizēta plānošanas dokumenta ietekme uz vides aspektiem, pamatojoties uz identificētajiem ietekmes novērtējuma kritērijiem.
- 4.2. Vides pārskatā sniegti Izstrādātājas ieteikumi ietekmju uz vidi samazināšanai vai novēršanai un norāde par šo ieteikumu iestrādi Lokālpilnojumā, t.sk. TIAN nosacījumos:
 - 4.2.1. papildināt TIAN nosacījumus, kas nosaka, ka, ierīkojot pagaidu grunts atbērtņi *Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R4)*, *Tehniskās apbūves teritorijās (TA4)* un *Transporta infrastruktūras teritorijās (TR21)* neapbūvētajā daļā, izstrādā darbu organizēšanas projektu, tādējādi tiktu noteikts pagaidu grunts atbērtņem to likvidēšanas termiņš. Lokālpilnojumuma TIAN 4.punktā šāds ieteikums ir iestrādāts;
 - 4.2.2. noteikt maksimālos teritorijas kolmatēšanas (uzbēršanas) augstumus, rekomendējot to 1,5 m augstumā, kas būtu obligāti jānosaka *Jauktas centra apbūves teritorijām (JC)*, savukārt pārējās funkcionālajās zonās pieļaujams pārsniegt šo augstumu, ja tas nelabvēlīgi neietekmē teritorijas hidroloģisko režīmu. Lokālpilnojumuma TIAN 7.4.2. apakšpunktā šāds ieteikums ir ņemts vērā, nosakot *Jauktas centra apbūves teritorijām (JC44 un JC45)* atļauto kolmatēšanas augstumu ne vairāk kā 1m augstumā no esošās zemes virsmas;

- 4.2.3. tā kā noteikumos nav noteiktas prasības vai ierobežojumi, rūpniecisko avāriju riska objektu un citu rūpniecisko un tehnisko objektu, kuros varētu izraisīties rūpnieciskas avārijas vai līdzīgi negadījumi, to skaitā ar savstarpēju nelabvēlīgu iedarbību, izvietojumam un to apkārtnes plānošanai, tad Izstrādātāja rekomendējusi papildināt TIAN nosacījumus, ietverot tajos prasības vai ierobežojumus tādu objektu būvniecībai, kuru darbība var izraisīt rūpnieciskas avārijas iespējamību, nosakot pieļaujamo siltumstarojuma un pārspiediena iedarbības līmeni un šādas iedarbības varbūtību. Vides pārskatā 6.1.tabulā gan norādīts, ka šāds ieteiktais risinājums ir iestrādāts arī Lokālpilnojumā, bet Birojs konstatē, ka iesniegtajā TIAN šāds ieteikums nav ņemts vērā un TIAN nav iestrādāts, lai gan Biroja vērtējumā rūpniecisko avāriju riska objektu un citu rūpniecisko un tehnisko objektu savstarpējās nelabvēlīgās ietekmes mazināšanai šādus ieteikumus vai citus kritērijus būtu nepieciešams iestrādāt TIAN, ņemot vērā Lokālpilnojuma teritorijā esošos rūpniecisko avāriju riska objektus un nākotnē plānotās darbības, t.sk. saistībā ar transporta infrastruktūras attīstību;
- 4.2.4. papildināt TIAN nosacījumus, kuri noteiktu, ka *Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R4)* un *Tehniskās apbūves teritorijā (TA4)* jaunu būvniecību var uzsākt pēc tam, kad teritorijā tiek nodrošināta aizsardzība pret 1% applūšanas varbūtību. Lokālpilnojuma TIAN 7.4.3.apakšpunktā šāds ieteikums ir iestrādāts, norādot, ka iepriekš minētajos zonējumos atļauts veikt kolmatēšanu, paredzot, ka būvprojektā plānotās zemes virsmas atzīmes tiek noteiktas virs maksimālā plūdu līmeņa ar 1% applūšanas varbūtību. Tādējādi TIAN nosacījumos būtu pieļaujama jaunu A un B kategorijas paaugstinātas bīstamības objektu būvniecība *Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R4)* un *Tehniskās apbūves teritorijā (TA4)*, ja tiek nodrošināta aizsardzība pret 1% applūšanas varbūtību. Biroja vērtējumā konkrētie nosacījumi atkārtoti vērtējami, izstrādājot būvprojektus, vienlaicīgi, ņemot vērā arī tā brīža pieguļošo teritoriju attīstību, t.sk. saistībā ar plānotās infrastruktūras izbūvi un lietusūdeņu novadīšanas risinājumiem;
- 4.2.5. papildināt TIAN nosacījumus, kuri noteiktu, ka teritorijās, kurās nav ierīkota lietus kanalizācijas sistēma, ārpustelpu (atklātas) uzglabāšanas kravu laukumos *Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R4)* un *Tehniskās apbūves teritorijā (TA4)* noteikt prasību ierīkot pretinfiltrācijas segumu. Lokālpilnojuma TIAN 15.punktā šāds ieteikums ir iestrādāts, norādot: *teritorijās, kurās nav ierīkota lietus kanalizācijas sistēma, ārpustelpu (atklātas) uzglabāšanas kravu laukumus Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R4) un Tehniskās apbūves teritorijā (TA4) atļauts ierīkot ar grants/šķembu segumu, nodrošinot pretinfiltrācijas seguma ierīkošanu vietās, kur iespējama piesārņojuma noplūde.* Arī šī prasība Biroja vērtējumā prasa atkārtotu vērtējumu konkrēto projektu stadijā;
- 4.2.6. Izstrādātāja atzīmējusi, ka TIAN nav noteikti nosacījumi veselības aprūpes un izglītības iestāžu būvniecībai, pārbūvei un atjaunošanai *Jauktas apbūves teritorijās (JC44)*, lai nodrošinātu aizsardzību pret troksni un gaisa piesārņojumu, tādējādi rekomendējot: *“papildināt Jauktas centra apbūves teritorijas (JC44) nosacījumus, iekļaujot prasības veselības aprūpes un izglītības iestāžu būvniecībai, atjaunošanai un pārbūvei, kas nodrošina trokšņa robežlielumu telpās ievērošanu un paredz piespiedu ventilācijas izveidi dzīvojamajās mājās un izglītības iestādēs”.* Vides pārskatā 6.1.tabulā atzīmēts, ka Lokālpilnojuma TIAN šāda prasība nav iestrādāta. Birojs savukārt konstatē, ka TIAN 33.punktā ir paredzēti nosacījumi skaņu izolācijai, veicot gan dzīvojamo ēku, gan publisko ēku atjaunošanu;
- 4.2.7. Tā kā TIAN nav precizēti nosacījumi decentralizētajai kanalizācijai atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 27.jūnija noteikumiem Nr.384 *“Noteikumi par*

decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu”, tad Vides pārskatā tiek rekomendēts papildināt TIAN nosacījumus, ka līdz pieslēgumam maģistrālajam sadzīves kanalizācijas tīklam, decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošana un reģistrēšana jānodrošina atbilstoši kārtībai, kura noteikta iepriekš minētajos noteikumos. Šāds ieteikums ir ņemts vērā, papildinot TIAN 18.punktu;

- 4.2.8. precizēt TIAN vides risku samazināšanas prasības, izstrādājot Kundziņsalas pārvada būvprojektu, t.sk. attiecībā uz būvprojekta ietvaros novērtējamiem pasākumiem. Prasības attiecībā uz būvprojektu izstrādi Kundziņsalas pārvadam ir iestrādātas TIAN 35., 36. un 37.punktā. Biroja apsvērumi šai aspektā pausti šajā atzinumā jau iepriekš;
- 4.2.9. Lai novērstu potenciālo konfliktu starp ražošanas un dzīvojamajām teritorijām, Izstrādātāja ieteikusi noteikt papildus nosacījumus rūpniecības uzņēmumu izvietojumam *Jauktas centra apbūves teritorijām (JC44 un JC45)* to tuvumā, ierobežojot A kategorijas piesārņojošo darbību attīstību, nosakot papildus ierobežojumu zonu (300 m) ap teritoriju ar dzīvojamo funkciju *Jauktas centra apbūves teritoriju (JC44)*, kurā nebūtu pieļaujama iekārtu, kurām nepieciešama A kategorijas atļauja, izvietošana. Šāda prasība noteikta TIAN 79.punktā. Biroja ieskatā rūpīgi pārdomājami un realizējami atbilstoši nosacījumi, plānojot esošajai dzīvojamās apbūves teritorijai pieguļošo teritoriju izmantošanu, iespējami līdzsvarojot dažādās intereses, t.sk. plānveidīgi un konsekventi risinot teritorijas attīstības nepieciešamos ietekmju savlaicīgas mazināšanas aspektus, ņemot vērā arī perspektīvo infrastruktūras attīstību;
- 4.2.10. savukārt TIAN nav iestrādāts Izstrādātājas ieteikums izvērtēt piebraucamo ceļu nodrošināšanas iespēju, kas ļautu realizēt pasākumus *Jauktas centra apbūves teritoriju (JC44 un JC45)* aizsardzībai pret troksni, jo, saglabājot piekļuvi minētajām teritorijām pa Kundziņsalas 5.šķērslīniju, nebūs iespējams nodrošināt efektīvu trokšņa samazināšanas pasākumu realizēšanu pie Kundziņsalas 2.līnijas un dzelzceļa pievedceļa. Biroja vērtējumā šāds ieteikums būtu vērā ņemams un atkārtoti izvērtējams, lai transporta intensitātes pieaugums perspektīvā iespējami neradītu papildus vides kvalitātes samazināšanos Kundziņsalas iedzīvotājiem;
- 4.2.11. lai veicinātu kvalitatīvu apstādījumu sistēmu izveidi teritorijās ar paaugstinātu piesārņojumu, ir ieteiktas specifiskas prasības apstādījumiem, kas ņemts vērā, izveidojot *Dabas un apstādījumu teritoriju (DA28)* nosacījumus TIAN 4.9.2.punktā;
- 4.2.12. papildināt TIAN ar nosacījumu, ka gadījumos, kad teritorijā, saskaņā ar pieejamo informāciju dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols”, ir konstatēti īpaši aizsargājami biotopi vai sugas un tiek plānota jauna būvniecība vai pārbūve, palielinot apbūves blīvumu, pirms būvatļaujas izsniegšanas ir jāpieprasa un jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes nosacījumi. Šāda prasība iestrādāta TIAN 131.punktā;
- 4.2.13. Izstrādātāja norādījusi uz neprecizitātēm Grafiskajā daļā, t.sk. uz drošības aizsargjoslu ap naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu pietātnēm un muliņiem atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, kas ir ņemts vērā un attiecīgi Lokālpilānojuma Grafiskajā daļā atbilstoši Izstrādātājas norādītajam ir precizēts;
- 4.2.14. lai Lokālpilānojuma teritorijā saglabātu dzīvojamo funkciju, ir ieteikts precizēt nosacījumus, kas attiecināmi uz aizsardzību pret vides troksni, līdz ar to, ja Lokālpilānojuma teritorijā tiek atļauta dzīvojamo ēku saglabāšana un pat attīstība, nepieciešams ietvert prasības, kas vērstas uz dzīvojamo ēku telpu aizsardzību pret troksni. Lokālpilānojumā šāds ieteikums ir iestrādāts. Bez tam Biroja ieskatā rūpīgi pārdomājami un realizējami atbilstoši nosacījumi, plānojot esošajai dzīvojamās apbūves teritorijai pieguļošo teritoriju izmantošanu, iespējami līdzsvarojot dažādās intereses, t.sk. arī nodrošinot pārdomātus un ērtus piekļuves risinājumus, kas iespēju

robežās ietver nepieciešamos risinājumus, kas nepalielinātu meliorācijas, trokšņa un drošības samazināšanas aspektus. Vienlaikus Biroja vērtējumā ir jāapzinās, ka esošās dzīvojamās apbūves saglabāšana un attīstība pat ar *Jauktas centra apbūves teritoriju* zonējuma nosacījumiem ir zināmā mērā dažādu interešu līdzsvarošanas kompromiss, kur trokšņa līmeņu ievērošana perspektīvā kļūs arvien problemātiskāka un dārgāka pat ar dažādu prettrocšņu pasākumu veikšanu, jo *Rūpnieciskās apbūves teritorijas* un transporta infrastruktūra šo rajonu ietekmē no visām pusēm.

4.3. Kopumā Birojs secina, ka gan Lokālplānojuma TIAN, gan Vides pārskatā ir iestrādāti vairāki nozīmīgi risinājumi Lokālplānojuma teritorijā plānotajām darbībām un to īstenošanas ietekmes mazināšanai, mēģinot līdzsvarot dažādās intereses un rast kompromisus plānoto dažādo interešu iespējamam līdzsvaram. Vienlaicīgi Birojs vērs uzmanību tam, ka, plānojot Lokālplānojuma teritorijā turpmāko attīstību, t.sk. transporta infrastruktūras un rūpniecisko objektu izveidi, pirms to uzsākšanas ir jāizvērtē, vai plānotās darbības neatbilst objektiem, kuriem atbilstoši Novērtējuma likuma 1. pielikumā noteiktajam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, vai gadījumā, ja plānotās darbības pārsniedz Novērtējuma likuma 2.pielikumā noteiktos robežlielumus, attiecināms ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Tāpat savlaicīgi jāizvērtē risinājumi, ja iepriekš veiktā ietekmes uz vidi novērtējuma konkrētā Lokālplānojuma objektos plānotas nozīmīgas izmaiņas, kas ievērojami atšķirtos no savulaik izvērtētajiem risinājumiem, pie nepieciešamības veicot atkārtotu sākotnējo izvērtējumu.

5. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Vides pārskatā atzīmēts, ka Lokālplānojuma teritorija neskar nevienu no Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*), kam būtu nepieciešami kompensējošie pasākumi likuma „*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” izpratnē.

6. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums

Īstenojot Lokālplānojumu Kundziņsalā un teritorijai starp Sarkandaugavas attekū, Degvielas ielu, Tvaika ielu un Uriekstes ielu, nav paredzama būtiska pārrobežu ietekme.

7. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Nemot vērā izvērtētā Lokālplānojuma saturu un tā ietekmes novērtējumu, Izstrādātāja rekomendējusi šādus monitoringa indikatorus: 1)normatīvajos aktos noteikto trokšņa robežlielumu pārsniegumiem pakļauto iedzīvotāju skaits, 2)gaisa kvalitāte jaukta centra apbūves teritorijā, 3)deklarēto iedzīvotāju skaits *Jauktas centra apbūves teritorijā (JC45)* un 4) piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits.

Biroja ieskatā attiecībā uz virszemes ūdeņu piesārņošanas novēršanu būtu vēlams veikt arī lietus notekūdeņu kvalitātes kontroli suspendēto vielu un naftas produktu noteikšanai pirms novadīšanas Daugavā. Savukārt attiecībā uz piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apsaimniekošanu Lokālplānojums faktiski neparedz nekādus konkrētus risinājumus, ko Biroja vērtējumā būtu lietderīgi papildus vismaz apsvērt.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Paziņojums par publiskās apspriešanas termiņiem un iespējām piedalīties apspriešanā, uzsākot publisko apspriešanu, ievietots SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” tīmekļvietnē www.environment.lv, Vides pārraudzības valsts biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta tīmekļa vietnē

www.rdpad.lv un valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv, kā arī izvietots Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes telpās, Rīgas pilsētas būvvaldes Klientu apkalpošanas centrā un Rīgas domes ēkā.

Vides pārskatā aprakstīta Lokālplānojuma un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas gaita, kā arī institūciju atzinumu un sabiedrības priekšlikumu apkopojums skatāms Vides pārskata pielikumā *Pārskats par vērā ņemtajiem un noraidītajiem fizisko un juridisko personu priekšlikumiem un iebildumiem publiskās apspriešanas ietvaros.*

Vides pārskata sagatavošanas laikā notikušas konsultācijas ar Dabas aizsardzības pārvaldi, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi un Veselības inspekciju. Konsultācijas ar kompetentajām institūcijām tikušas uzsāktas laicīgi, institūcijām un sabiedrībai tikusi dota iespēja pilnā mērā izteikt savu viedokli par plānošanas dokumentu un vides pārskatu.

Saistībā ar Vides pārskatu komentāri un priekšlikumi no sabiedrības sabiedriskās apspriešanas laikā saņemti no Dabas aizsardzības pārvaldes, Veselības inspekcijas un Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes. Pēc sabiedriskās apspriešanas laika Vides pārskats ir papildināts, ņemot vērā iepriekš minēto institūciju komentārus un ieteikumus.

Izvērtētā dokumentācija:

SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*” 2018.gada 30.maija vēstule “*Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu lokālplānojumam Kundziņsalai un teritorijai starp Sarkandaugavas atteku, Degvielas ielu, Tvaika ielu un Uriekstes ielu*”, Lokālplānojums Kundziņsalai un teritorijai starp Sarkandaugavas atteku, Degvielas ielu, Tvaika ielu un Uriekstes ielu un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” V¹ nodaļa;
2. Likuma “*Par piesārņojumu*” II, IV, V daļa;
3. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 5.pants;
4. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” III, IV, V, VI, VII, VIII daļa;
5. Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumi Nr.628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”;
6. Ministru kabineta 2013.gada 30.maija noteikumu Nr.240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”;
7. Ministru kabineta 2014.gada 24.janvāra noteikumi Nr.16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*”;
8. Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumi Nr.1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*”;
9. Ministru kabineta 2016.gada 1.marta noteikumi Nr.131 “*Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi*”;
10. Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumi Nr. 563 “*Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība*”.

Biroja viedoklis:

Lokālplānojuma Kundziņsalai un teritorijai starp Sarkandaugavas atteku, Degvielas ielu, Tvaika ielu un Uriekstes ielu Paskaidrojuma raksts un Vides pārskats savstarpēji precizējams/papildināms, ievērtējot un, kur atbilstoši, ņemot vērā šajā atzinumā 1.6., 1.7., 2.2., 3.3. un 4.2.punktos ietvertos ieteikumus.

Īstenojot un, nepieciešamības gadījumā precizējot Lokālplānojuma Kundziņsalai un teritorijai

starp Sarkandaugavas atteku, Degvielas ielu, Tvaika ielu un Uriekstes ielu TIAN, ņemami vērā Vides pārskatā un šajā Atzinumā izteiktie priekšlikumi.

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.⁵ panta 6.un 7.daļas prasībām Birojs konstatē, ka:

- 1. Lokālpilnošuma Kundziņsalai un teritorijai starp Sarkandaugavas atteku, Degvielas ielu, Tvaika ielu un Uriekstes ielu Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tomēr atbilstoši šajā atzinumā norādītajam tajā veicami papildinājumi.**
- 2. Lai konstatētu Lokālpilnošuma Kundziņsalai un teritorijai starp Sarkandaugavas atteku, Degvielas ielu, Tvaika ielu un Uriekstes ielu īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Rīgas domei, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, atkarībā no Lokālpilnošumā paredzēto risinājumu uzsākšanas laika, vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2024.gadā vai salāgojot ar nākošā plānošanas perioda teritorijas plānošuma monitoringa ziņojuma termiņiem) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.**

Rīgas domei jāpagatavo informatīvais ziņojums par plānošanas dokumentu un paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu atbilstoši Noteikumos Nr.157 VIII nodaļā noteiktajam.

Biroja direktors

(paraksts*)

A.Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu